

Meilahden sairaala-alueen

VIISAAN LIIKKUMISEN EDISTÄMISOHJELMA

Raportti 18.12.2019

ALKUSANAT

MIKSI TYÖPAIKAT EDISTÄVÄT KESTÄVÄÄ LIKKUMISTA?

- Pysäköinti, kilometrikorvaukset ja työasointimatkat maksavat. Myös työ- ja työasiamatkoilla tapahtuvat onnettomuudet kuuluvat työnantajan korvausvastuun piiriin.
- Yhteiskäyttöisten autojen, pyörien ja matkalippujen kautta voidaan saada säästöjä maksettaviin kilometrikorvauksiin. Lisäksi tarve käyttää omaa autoa työasiamatkoilla poistuu ja töihin voi kulkea vapaammin vaikka joukkoliikenteellä, jolloin myös pysäköintipaikkojen tarve vähenee.
- **Liikkumattomuus vasta maksaakin!** Työmatkojen tahtaminen jalan tai pyörällä ovat terveyden kannalta parhaita, mutta myös joukkoliikenteen käyttäminen lisää terveysliikuntaa. Lyhyitä liikkumisjaksoja saa kerättyä hyvin kulkemalla kävellen tai pyöräillen bussipysäkille. Riittävä määrä terveysliikuntaa on 30 min/arkipäivä.
- Tutkimusten mukaan liikuntaa 2-3 kertaa viikossa harrastavilla on 4,5 päivää vähemmän sairauspoissaolopäiviä vuodessa kuin niillä, jotka harrastavat liikuntaa korkeintaan kerran viikossa *. Liikunnan lisääminen auttaa myös vähentämään riskiä sairastua muun muassa sydän- ja verisuonisairauksiin, tyypin 2 diabetekseen, metaboliseen oireyhtymään, verenpainetautiin sekä rinta- ja paksusuolisyöpään.

ALKUSANAT

HUS Tilakeskus käynnisti maaliskuussa 2019 Meilahden sairaala-alueen viisaan liikkumisen edistämishankkeen, jonka toteuttamiselle on myönnetty Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien koordinoimaa liikkumisen ohjauksen valtionavustusta.

Hankkeessa laaditaan Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) Meilahden sairaala-alueen viisaan liikkumisen edistämishankkeen.

Viisaan liikkumisen edistämishankkeen tavoitteena on vähentää yksin omalla autolla liikkumista ja edistää työntekijöiden työ- ja työasiamatkoja kestäväillä kulkumuodoilla. Työssä tarkastellaan työntekijöiden liikkumistarvetta työ- ja työasiamatkoilla, jonka pohjalta laaditaan toimenpidekokonaisuus HUS Meilahden sairaala-alueen viisaan liikkumisen edistämistyölle. Toimenpiteet ohjaavat HUSia työnantajana kannustamaan työntekijöitä kestävien kulkumuotojen valintaan.

Hankkeen aikana HUS on käynnistänyt viisaan liikkumisen kehittämistoimia, joita ovat olleet mm. HUSin intrasivujen kehittäminen viisaan työmatkaliikkumisen näkökulmasta, viisaan liikkumisen viestintäkampanjat sekä pyöräpysäköinnin lisääminen ja laadullinen parantaminen keskeisille alueille. Osana hanketta on kuultu työntekijöiden mielipiteitä pyöräpysäköinnin ja pukutilojen kehittämistarpeista. Hankkeen aikana on käynnistetty myös yhteistyötä HSL:n ja HSL:n koordinoiman liityntäpysäköintiryhmän kanssa.

Hanke on toteutettu HUS Tilakeskuksen toimesta ja hanketta on ohjannut ohjausryhmä, johon kuuluivat:

- **Virpi Vuori**, erikoissuunnittelija HUS Tilakeskus (tilaajan projektipäällikkö)
- **Vesa Vainiotalo**, kiinteistöjohtaja HUS Tilakeskus
- **Mirkka Kujala**, tiedottaja HUS Tilakeskus
- **Taina Liukkonen**, työhyvinvointikonsultti HUS-henkilöstöjohto
- **Netta Kuisma**, huoltomestari HUS-Kiinteistöt Oy
- **Tuija Ylä-Rautio**, arkkitehti HUS Tilakeskus
- **Nina Frösén**, erityisasiantuntija Traficom

Työ laadittu Sitowise Oy:ssä, jossa sen toteutuksesta ovat vastanneet:

- **Annika Örnmark**, pääsuunnittelija, projektipäällikkö (1.10. alkaen)
- **Laura Poskiparta**, projektipäällikkö (30.9. saakka)
- **Matias Härme**, suunnittelija
- **Laura Pihlajakangas**, suunnittelija

Lisäksi työhön ovat osallistuneet:

- **Juha Kataja**, kiinteistöpäällikkö HUS Tilakeskus
- **Pasi Tuominen**, kiinteistöpäällikkö HUS Tilakeskus

Meilahden sairaala-alueen viisaan liikkumisen edistämishjelma

1. Lähtökohdat	5	3. Edistämishjelman tavoitteet ja kärkitoimenpiteet	26
2. Työntekijöiden liikkuminen	8	4. Toimenpiteiden seuranta	31
2.1 Taustaa	9	4.1 Hankkeen aikana tehdyt toimenpiteet	32
2.2 Työntekijöiden pysäköintikäytännöt	11	4.2 Seurannan toteuttaminen	34
2.3 Työpaikan saavutettavuus	12	5. Yhteenveto	35
2.4 Joukkoliikenneyhteydet	14		
2.5 Liityntäpysäköinti osana joukkoliikennematkaa	18		
2.5 Pyöräily ja pyörän pysäköinti	21		
2.6 Sairaala-alueen kävely-yhteydet ja työmaat	23		
2.7 Sosiaalitilojen kehittämistarpeet	24		
2.7 Työpäivän aikana tehdyt työasiamatkat	25		

1. LÄHTÖKOHDAT

1. LÄHTÖKOHDAT

Meilahden sairaala-alue on rakennuspinta-alaltaan Suomen suurin sairaala-alue. Meilahti toimii yhtenä Suomen tärkeimpänä sairaala-alueena ja sairaalatoimintoja keskitetään sinne entisestään. Vuonna 2018 sairaala-alueelle avattiin Uusi lastensairaala. Siltasairaala valmistuu vuonna 2022 ja toiminta käynnistyy alkuvuonna 2023. Tällöin Töölön sairaalan toiminta siirretään Meilahteen.

Työntekijämäärä Meilahden sairaala-alueella kasvaa jatkuvasti. Vielä vuonna 2012 alueella työskenteli noin 9 500 huslaista*, kun vuonna 2019 työntekijämäärä on noin 11 500. Siltasairaalan valmistumisen myötä työntekijämäärän on arvioitu nousevan noin 13 500 työntekijään.

Työntekijöiden matkat ja työpäivän aikana tehtävät työasiamatkat tulevat suuntautumaan entistä enemmän Meilahteen. Suuri osa työmatkoista tehdään jo nyt joukkoliikenteellä ja kesäisin työmatkapyöräilyn määrä kasvaa. Siitä huolimatta Meilahden sairaala-alueella on haasteita autojen pysäköinti-paikkojen riittävyydessä. Etenkin työvuorojen vaihtuessa, jolloin paikalla on kahden vuoron henkilöstö yhtä aikaa, alueella on pulaa vapaista pysäköinti-paikoista. Pysäköintiin liittyvät haasteet korostuvat talvikaudella, kun pyöräilystä siirrytään käyttämään autoa. Sairaala-alueen liikenteelliset ongelmat eivät rajoitu pelkästään sairaala-alueelle vaan vaikutukset näkyvät myös ympäröivällä katuverkolla. HUSissa on linjattu, ettei uusia pysäköintialueita rakenneta kustannussyistä, vaan pysäköintihaasteita on ratkottava muilla tavoin.

*"Helsingin kaupungin tiivistyessä liikkumisen tarve lisääntyy, mutta liikenteen käytettävissä oleva tila ei kasva. Jotta kasvavan kaupungin liikenne säilyy toimivana, on Helsingin kaupungin tavoitteiden mukaisesti yhä useammat matkat tehtävä tehokkailla ja tilaa säästävillä kulkumuodoilla – kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä." ***

1. LÄHTÖKOHDAT

Viisaan liikkumisen edistämishjelma on jatkoa Sitowisessä vuonna 2018 laaditulle liikkumis- ja pysäköintiselvitykselle, jonka tavoitteena oli selvittää työntekijöiden nykyisiä liikkumistottumuksia, mahdollisuutta ja kiinnostusta muuttaa niitä sekä kerätä näkemyksiä työmatkaliikkumisen ja pysäköinnin kehittämiseen. Kysely toteutettiin koko HYKS-toimialueella, mutta kyselyn tulosten analysointi painottui Meilahden ja Töölön sairaala-alueiden vastauksiin.

Vastausten perusteella useat työmatkansa autoilevat kokivat mahdolliseksi muuttaa omia liikkumistottumuksia siirtymällä esimerkiksi pyöräilyyn tai joukkoliikenteeseen tai hyödyntämällä liityntäpysäköintiä osana työmatkaa. Kyselyn tulosten tueksi kartoitettiin tarkemmin Meilahden sairaala-alueen joukkoliikenneyhteyksiä ja selvitettiin HUS-bussikokeilun toteuttamista HUSin kustantamana. Kokeilu todettiin päällekkäiseksi HSL:n joukkoliikenneyhteyksien kanssa ja hyötyihin nähden kalliiksi.

Liikkumis- ja pysäköintiselvityksen lopputuloksena esitettiin HUSin johdolle neljä työmatkaliikkumisen kehitysehdotusta:

- **Työntekijöille ja asiakkaille suunnattu tiedottaminen ja tiedollinen ohjaaminen kestävien kulkumuotojen käyttöön.**
- **Pyöräpysäköintipaikkojen ja sosiaalitulojen varustelun kartoittaminen ja parannustoimenpiteiden toteutussuunnittelu.**
- **Joukkoliikenneyhteyksien kehittäminen yhteistyössä HSL:n kanssa sekä houkuttelevien matkaketjujen mahdollistaminen mm. liityntäpysäköinnin ja kaupunkipyörien käytöllä.**
- **Työntekijöiden työsuhdematkalipputuen korottaminen.**

Meilahden sairaala-alueen viisaan liikkumisen edistämishjelman laadinnassa työstetään ja jatkokehitetään edellä esitettyjä kehitysehdotuksia lukuun ottamatta työntekijöiden työsuhdematkalipputuen muuttamista.

Työssä kartoitetaan Meilahden sairaala-alueen työntekijöiden työmatkaliikkumista. Tarkoituksena on saada kokonaiskuva työntekijöiden työmatkaliikkumisen tarpeista ja Meilahden saavutettavuudesta eri kulkumuodoilla. Erityisenä tarkastelukohteena ovat joukkoliikenne ja liityntäpysäköinti. Lisäksi työssä edistetään työmatkapyöräilyä laatimalla toimenpidesuunnitelma pyöräpysäköinnin kehittämiseksi huomioiden myös sosiaalitulojen tarpeet.

Työn aikana on käynnistetty työntekijöiden tiedottamisen ja tiedollisen ohjaamisen kehitys, jonka tarkoituksena on tehostaa, selkeyttää ja nostaa näkyväksi työmatkaliikkumiseen liittyvää tietoa. Työn aikana on tiedotettu viisaan liikkumisen edistämishjelman käynnistymisestä, Meilahden joukkoliikenneyhteyksiä koskevista uudistuksista, kannustettu työntekijöitä pohtimaan omia kulkumuotovalintoja valtakunnallisilla kampanjaviikoilla. Lisäksi on käynnistetty intrasivujen kehitystyö, jonka tarkoituksena on luoda selkeä ja informatiivinen kuvaus työmatkaliikkumiseen liittyvästä tiedosta.

2. TYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUMINEN

2. TYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUMINEN

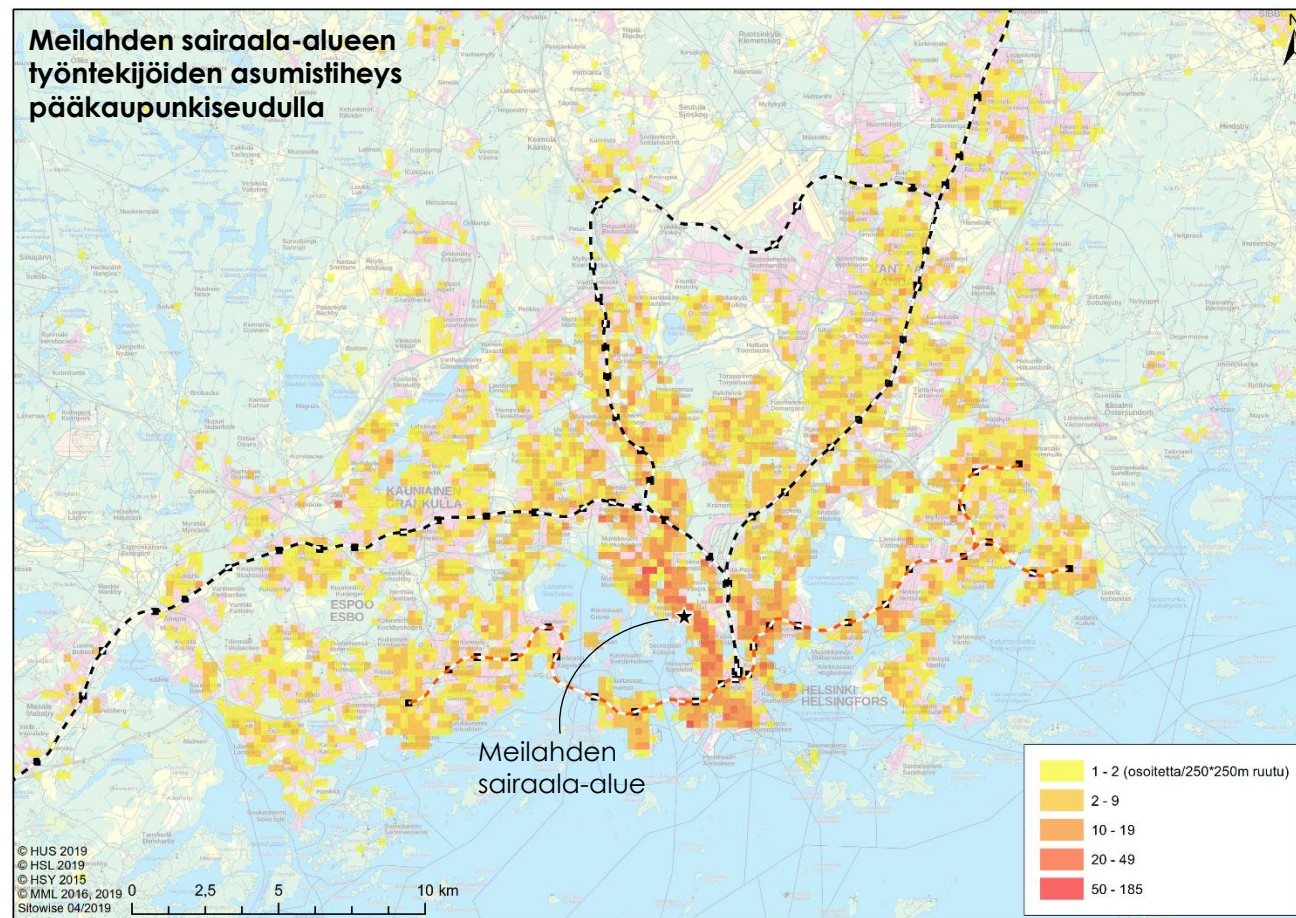
2.1 TAUSTAA

Meilahden sairaala-alueen viisaan liikkumisen edistämishjelman laadinnassa on tarkasteltu työntekijöiden liikkumista kodin ja työpaikan välillä. Työssä on laadittu 250 x 250 m ruutuaineisto Meilahden sairaala-alueen ja Töölön sairaalan työntekijöiden asuinpaikkojen sijoittumisesta. Töölön sairaalan työntekijät siirtyvät vuonna 2023 Meilahden sairaala-alueelle avautuvaan Siltasairaalaan ja ovat siten mukana tarkastelussa.

Tarkasteluissa käytetty työntekijämäärä on noin 13 440 ja he asuvat seuraavasti:

- Helsinki: 7720 työntekijää (57 %)
- Espoo: 2220 työntekijää (16 %)
- Vantaa: 1540 työntekijää (11 %)
- Nurmijärvi: 260 työntekijää (2 %)
- Kirkkonummi: 220 työntekijää (2 %)
- Kerava: 160 työntekijää (1 %)
- Tuusula: 160 työntekijää (1 %)
- Järvenpää: 150 työntekijää (1 %)
- Muut lähialueen kunnat yhteensä 1010 työntekijää (9 %)

Myöhemmin esitetyt tarkastelut painottuvat pääkaupunkiseudun alueille suuren työntekijämäärän vuoksi, mutta tarkasteluissa on huomioitu myös muu Helsingin seutu. Muutama työntekijä asuu Helsingin seudun ulkopuolella, mutta he eivät ole keskiössä tässä tarkastelussa.

2. TYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUMINEN

2.1 TAUSTAA

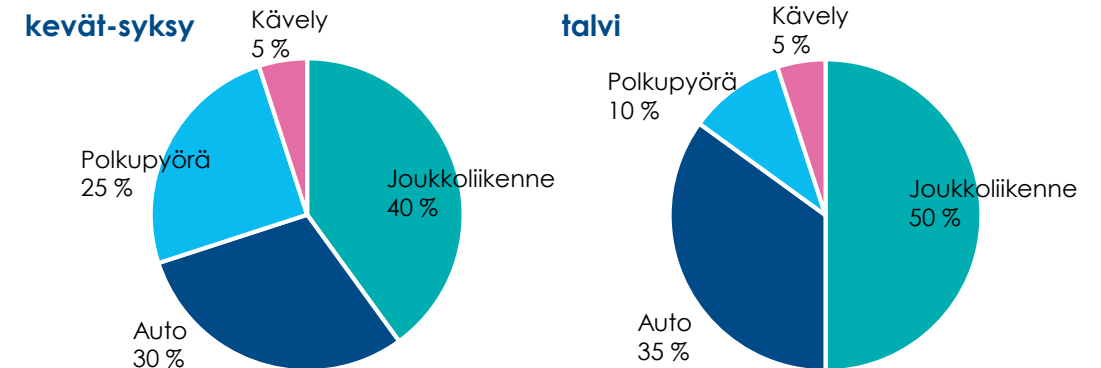
Suurin osa Meilahden sairaala-alueen työntekijöistä, noin 67 %, tekee vuorotyötä. Vuorotyö jakautuu seuraavasti:

- **Aamuvuoro:** 5.45 – 17.00 (eri variaatioita)
- **Välivuoro:** 12.00 – 21.00 tai 12.30 – 21.00
- **Iltavuoro:** 13.00/14.00 – 21.00
- **Yövuoro:** 20.30/21.00 – 7.30
- **Pitkä vuoro:** 7.00/8.00 – 21.00

Sairaala-alueen työntekijöistä vain noin 7 %:lla on toimestotyöaika, jossa tulo- ja lähtöajoissa on erilaisia variaatioita kello 7.00 – 20.00 välillä.

Työntekijöiden työpaikan ja kodin välisten matkojen kulkumuotojakaumaa on arvioitu työntekijöiden kotiosoitteen sijainnin, nykyisen pysäköinti-paikkamäärän, työaikajakauman ja työntekijöille tehtyjen kyselyiden tulosten pohjalta.

Työntekijät käyttävät jo nykyisin paljon joukkoliikennettä (40–50 %). Pyöräilyn osuus on kasvaa merkittävästi kevään kesän ja syksyn aikana talveen verrattuna. Autoilun osuus on vuodenaikasta riippumatta noin 30–35 %.

2. TYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUMINEN

2.2 TYÖNTEKIJÖIDEN PYSÄKÖINTIKÄYTÄNNÖT

Meilahden sairaala-alueella on noin 1 170 työntekijöille osoitettua autojen pysäköintipaikkaa. Näistä 780 paikkaa sijaitsee maanalaisissa pysäköintilaitoksissa:

- **Pysäköintilaitos P2 ja P3 : 780 autopaikkaa**
- **Piha-alue: ~ 390 autopaikkaa**

Ajo P2 ja P3 pysäköintilaitoksiin tapahtuu Stenbäckinkadulta ja Zaidankadulta. P2- ja P3-pysäköintilaitosten välillä on maanalainen ajoyhteys. Lisäksi sairaala-alueella sijaitsevassa P1-pysäköintilaitoksessa on yhteensä 496 autopaikkaa, joista 90 on Biomedicum henkilöstön käytössä ja loput HUSin asiakaspaikoitusta. Ajo P1:seen tapahtuu Haartmaninkadun kautta. Uudessa lastensairaalassa on lisäksi 100 pysäköintipaikkaa, jotka on tarkoitettu asiakaskäyttöön.

Työssä on tarkasteltu pysäköintilaitosten porttien keräämää pysäköinti-dataa. Aineiston mukaan kaikki henkilökunnalle varatut pysäköintipaikat täyttyvät arkiaamuisin kello 6.15–8.15 välillä. **Kaikki pysäköintipaikat ovat täynnä kello 8.15 mennessä, suurin osa jo kello 7.30 mennessä vuodenajasta riippumatta.** Pysäköintilaitokset ovat täynnä kello 14–14.30 saakka, jonka jälkeen paikkoja alkaa hiljalleen vapautua ja illalla työntekijöitä poistuu pysäköintilaitoksesta kello 20.00–21.00 välillä.

Vuoronvaihdossa työntekijät etsivät vapaita pysäköintipaikkoja, mikä aiheuttaa ylimääräistä liikennettä sairaalan ympäristössä. Pysäköintilaitosten ollessa täynnä, ajo puomeista on estetty, jolloin vuoroon tulijat joutuvat odottamaan vapautuvia paikkoja. Pysäköintilaitosten liikenne ruuhkauttaa säännöllisesti myös ympäröivää katuverkkoa.

Pysäköinnin haasteena on erityisesti työntekijöiden vuoronvaihdot ilta- ja välivuoroihin, jolloin henkilöstöä on hetkellisesti paikalla kaksinkertainen määrä. Iltaisin ja viikonloppuisin työvuoroon tuleville on tilaa pysäköintilaitoksissa. HUS on linjannut, että uusia pysäköintialueita ei rakenneta Meilahden sairaala-alueelle.

HUSin pysäköintikäytäntöihin on tulossa muutos lähivuosina. HUS muuttaa pysäköinnin hinnoittelun käyttöperusteiseksi, jolloin se kannustaa työntekijäitä saapumaan töihin myös muilla kulkumuodoilla kuin autolla. Käyttöperusteinen hinnoittelu lisää tutkitusti joukkoliikenteen käyttöä.

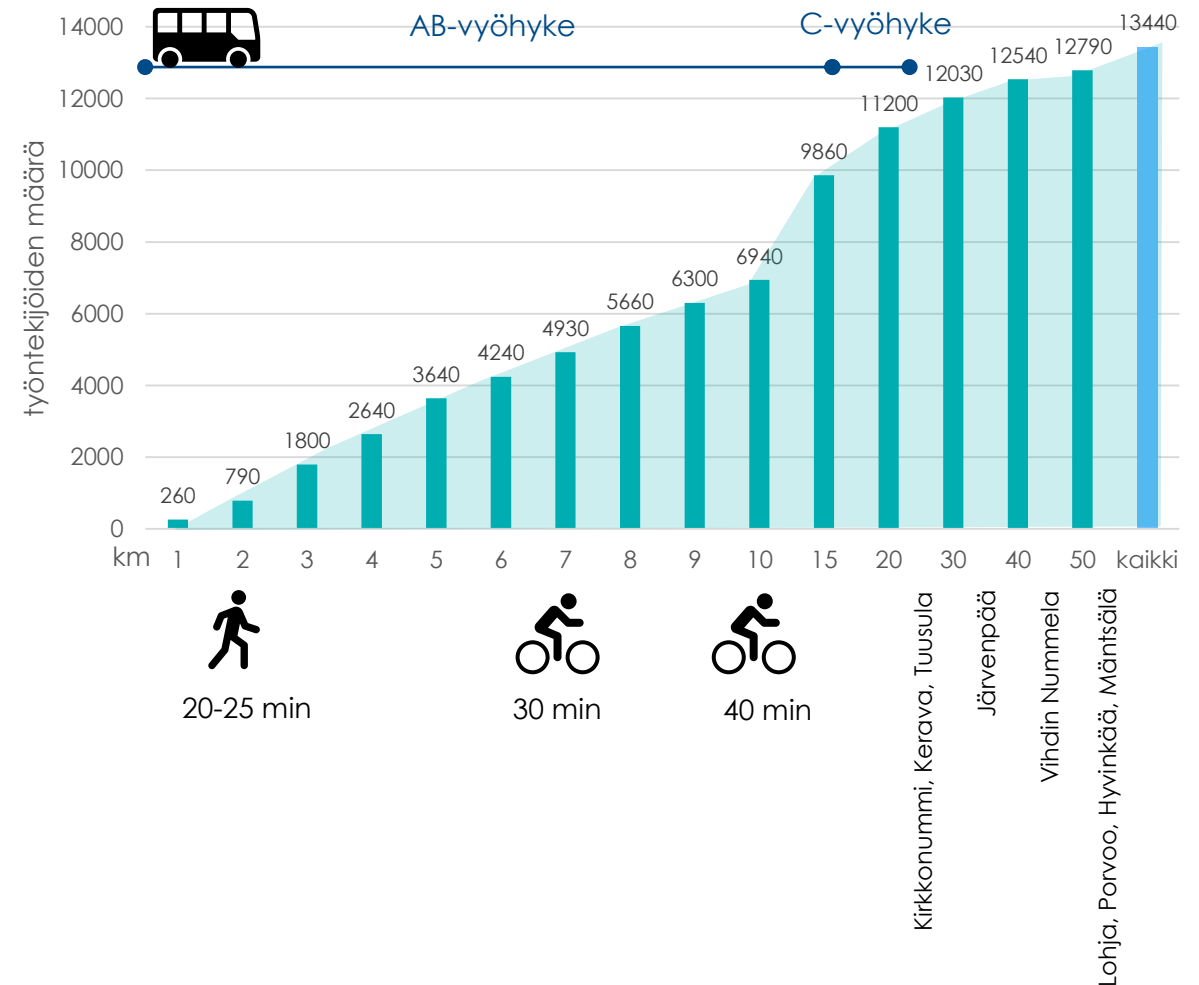
Pysäköinti Meilahden kampusalueella on maksullista. Työntekijöille myönnettyjä, voimassa olevia pysäköintilupia on Meilahden alueella yhteensä hieman vajaa 2 200, joista noin 140 on Biomedicum lupia (tilanne 04/2019). Työntekijöiden pysäköintilupa maksaa 30 €/kk, johon lisätään 8 € toimitusmaksu jokaisella maksukerralla. Vuosikortin hinta on 330 € sisältäen toimitusmaksun. Vuosikortin hinnassa on huomioitu 1 lomakuukausi, josta ei peritä maksua. Nykymallinen pysäköintiluvan maksukäytäntö ei kannusta käyttämään joukkoliikennettä oman auton rinnalla.

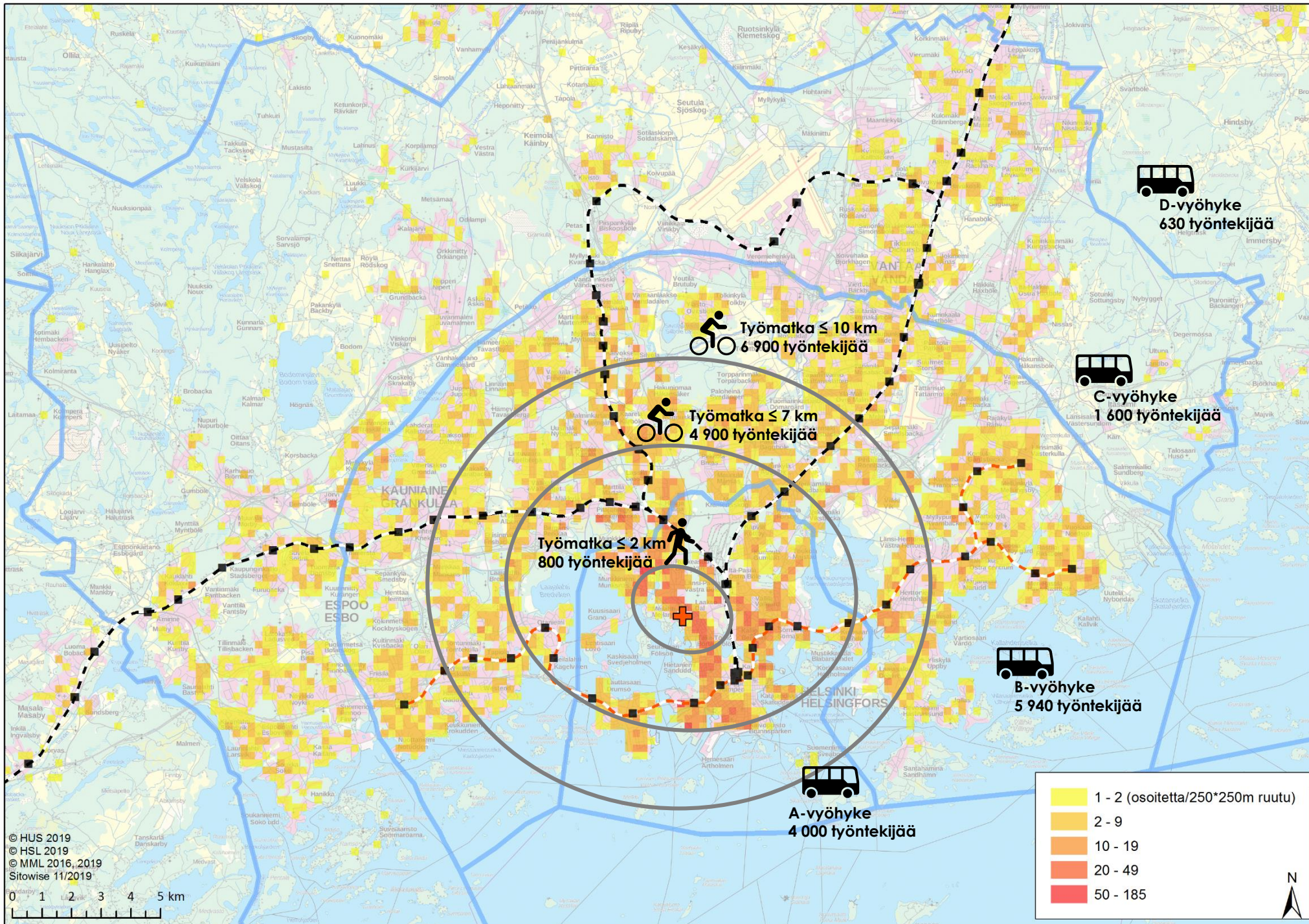
2. TYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUMINEN

2.3 TYÖPAIKAN SAAVUTETTAVUUS

HUSin työntekijäaineistoon perustuen on tarkasteltu Meilahden sairaala-alueen saavutettavuutta eri kilometrivyöhykkeillä suhteessa työntekijöiden asuinsijainteihin.

- **Houkutteleva kävelymatka:** noin 800 työntekijää (6 %) asuu 2 km kävelymatkan päässä työpaikasta.
- **Houkutteleva pyöräilymatka:** noin 4 900 työntekijää (36 %) asuu 7 km säteellä työpaikasta. Työmatkapyöräilyyn kuluu noin 30 minuuttia.
- **Mahdollinen pyöräilymatka:** noin 6 900 työntekijää (52 %) asuu 10 km säteellä työpaikasta ja matkan pyöräilyyn kuluu noin 30-40 minuuttia.
- **Joukkoliikenteen käyttö:** 15 km säteellä työpaikasta asuu 9 860 työntekijää (73 %). Määrä on likimäärin sama kuin joukkoliikenteen AB-vyöhykkeellä, jossa matkalipun hinta on noin 60 €/kk.
- **Meilahden sairaala-alueen työntekijöistä noin 12 100 (91 %) asuu HSL-alueella** (ABCD-vyöhykkeet). Vajaa 1 300 työntekijää pendelöi Meilahteen HSL-alueen ulkopuolelta mm. Lohjalta, Vihdistä, Nurmijärveltä, Hyvinkäältä, Riihimäeltä, Järvenpäästä ja Porvoosta.

Kartalla on esitetty Meilahden sairaala-alueen saavutettavuus eri kilometrivyöhykkeillä (houkutteleva kävelymatka, houkutteleva pyöräilymatka ja mahdollinen pyöräilymatka) sekä HSL-alueen ABCD-vyöhykkeillä suhteessa työntekijöiden asuinsijainteihin.

Houkuttelevan kävelymatkan päässä asuu noin 6 % Meilahden sairaala-alueen työntekijöistä ja houkuttelevan pyöräilymatkan päässä 36 % työntekijöistä.

HSL-alueen AB-vyöhykkeillä asuu yhteensä 73 % työntekijöistä ja ABCD-vyöhykkeillä 91 %.

2. TYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUMINEN

2.4 JOUKKOLIIKENNEYHTEYDET

Meilahden sairaala-alue sijaitsee HSL-alueen A-vyöhykkeellä. Sairaala-alueen läheisyyteen saapuu bussilinjoja Tukholmankadun, Mannerheimintien, Nordenskiöldinkadun, Haartmaninkadun ja Topeliuksenkadun suunnista kaikilta HSL-alueen vyöhykkeiltä. Myös useampi raitiotielinja ohittaa Meilahden. Suorien HSL-bussien ja -raitiotielinjojen vaikutusalueella (alle 600 m linjasta) asuu noin 7 000 (52 %) Meilahden työntekijää. Alueelle saapuu myös suoria kaukoliikenteen bussivuoroja Länsi-Uudeltamaalta, jolloin myös kauempana asuville on tarjolla houkutteleva joukkoliikenneyhteys Meilahteen.

Vaikka Meilahden sairaala-alue sijaitsee usean bussi- ja raitiotielinjan varressa, ei sairaala-alueen läheisyydessä ole metro- tai lähijunaliikenteen asemaa. Tämä aiheuttaa monen työmatkaan vähintään yhden vaihdon, erityisesti noin 2,5 kilometrin päässä sijaitsevalla Pasilan asemalla sekä noin 3,5 kilometrin päässä sijaitsevalla Kampin metroasemalla ja bussiterminaalissa.

Meilahden työntekijöistä noin 53 % asuu metro- ja junaradan varressa*:

- Radanvarsi (sis. päärata, rantarata ja kehärata): 4 300
- Metro välillä Matinkylä – Lauttasaari : 560
- Metro välillä Ruoholahti – Mellunmäki/Vuosaari: 2350

Meilahden poikittaisyhteyksiä ja vaihtoa Pasilan asemalta Meilahteen ovat parantaneet syksyllä 2019 liikennöinnin aloittaneet runkolinjat 500 (Itäkeskus-Munkkivuori) ja 510 (Herttoniemi-Westendin asema), jotka korvasivat linjat 58 ja 551. Pasilan uuden aseman avautuminen 17.10.2019 muutti yhteyksiä entistä sujuvammiksi ja lyhensi samalla vaihtoaikaa noin 5 minuuttia.

HSL:n pääkaupunkiseudun A-, B- ja C-vyöhykkeillä on myös katvealueita, joilla asuu paljon huslaisia, mutta ei ole houkuttelevia joukkoliikennetyhteyksiä Meilahteen. Näitä alueita ovat:

- Lounais-Espoo, jossa noin 500 työntekijää, josta vähintään kaksi vaihtoa.
- Malmin aseman itä- ja länsipuoli, joissa noin 550 työntekijää, josta vähintään kaksi vaihtoa.
- Mellunmäen ja Vuosaaren välinen alue, jossa 170 työntekijää, josta vähintään kaksi vaihtoa.
- Myös Helsingin Laajasalosta sekä Espoon Pohjois-Tapiolasta, Mankkaalta, Westendistä ja Haukilahdesta on

HUS myöntää työntekijöille työsuhdematkalippuetua yhteensä 120 euroa vuodessa (10 €/kk). Työsuhdematkalippuetua käyttää kuukausittain yhteensä noin 10 000 – 14 000 huslaista (kaikki HUSin toimipaikat yhteensä).

* Huomioitu kaikki ≤1 km päässä radasta asuvat. Sisältää myös niitä huslaisia, joilla on suora bussiyhteys Meilahteen.

Joukkoliikenteen runkolinjasto sekä Meilahden sairaala-alueelle tulevat suorat bussilinjat keväällä 2019

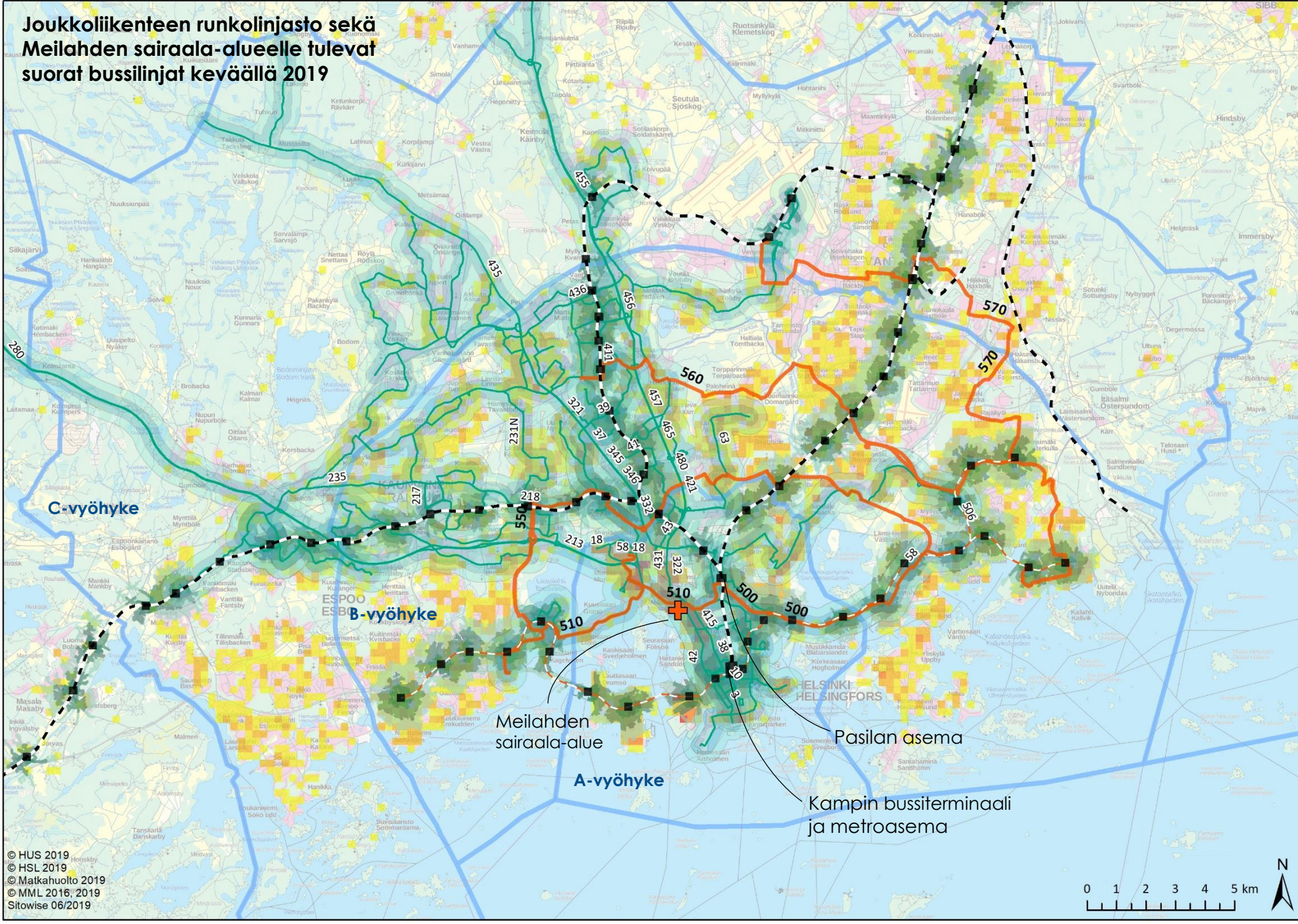

Meilahden sairaala-alue sijaitsee keskeisellä paikalla, hyvien kävely- ja pyöräily- sekä bussi- ja raitiovaunuyhteyksien päässä.

Meilahti on saavutettavissa raitiovaunulla kantakaupungin alueella (raitioLINjat 3, 4 ja 10) sekä usealla bussilinjalla Haartmaninkadun, Topeliuksenkadun, Paciuksenkadun, Tukholmankadun sekä Mannerheimintien pysäkeiltä. Kartalla on esitetty suorien bussilinjojen saavutettavuus 300 ja 600 m vyöhykkeillä (turkoosi). Lisäksi metro- ja juna-asemien saavutettavuus on esitetty kävelen 5, 10 ja 15 min vyöhykkeillä (vihreä). HSL:n runkolinjat on esitetty kuvassa oranssilla.

Mannerheimintiellä ja Tukholmankadulla on kaukoliikenteen bussipysäkit, jossa pysähtyvät mm. Lohjalta ja Viidistä tulevat bussit.

ABC-vyöhykkeiltä löytyy myös alueita, joilla asuu paljon husslaisia, mutta heillä on vähintään yksi tai kaksi vaihtoa Meilahteen (pelkät kelta-oranssit ruudut).

2. TYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUMINEN

2.4 JOUKKOLIIKENNEYHTEYDET

Meilahden sairaala-alueen joukkoliikenne-yhteyksiin on tulossa uudistuksia lähitulevaisuudessa.

- Nykyisin Pasilan ja Meilahden välillä ei kulje raitiovaunuyhteyttä. Helsingin raitioliikenteen linjasto muuttuu syksyllä 2021. Samalla Meilahteen kulkevien raitiolinjojen määrä kasvaa, kun raitiolinjan 7 reitti jatkuu Pasilasta Meilahteen. Pasilasta linja ajaa jatkossa Pasilansillalta suoraan Veturitielle ja linjan uusi päätepysäkki tulee sijaitsemaan Meilahdessa Tukholmankadun ja Haartmaninkadun liittymäalueella. Muutos luo Meilahden ja Pasilan aseman välille uuden sujuvan vaihtoyhteyden.
- Runkolinja 200 alkaa liikennöimään välillä Elielinaukio-Leppävaara-Espoon keskus samalla kun muut Pohjois-Espoon ja Leppävaaran linjastomuutokset tehdään. Linja liikennöi läpi päivän viikon jokaisena päivänä 10 minuutin välein ja korvaa nykyiset linjat 217, 218, 226 ja 235.
- Vuonna 2021 bussilinjat 14 ja 18 muuttuvat sähköbusseiksi ja samalla bussien kapasiteetti (paikkamäärä) kasvaa. Samalla linjojen vuoroväliä harvennetaan hieman ja käyttöön otetaan avorahastus, joka lyhentää bussin seisona-aikaa pysäkeillä. Nykyisin linjoja 14 ja 18 käytetään paljon ja etenkin vuoron vaihdon aikaan kaikki matkustajat eivät mahdu busseihin.

Muut suuremmat joukkoliikennedyhteyksien muutokset liittyvät Raidejokerin ja Länsimetron jatkeen valmistumiseen, jotka eivät paranna suoria Meilahden sairaala-alueen joukkoliikennedyhteyksiä, mutta helpottaa vaihdollisia yhteyksiä. Myös raitiolinjojen pienet parannukset Helsingin kantakaupungissa helpottavat vaihdollisia yhteyksiä.

Viisaan liikkumisen edistämishjelman laadinnan aikana on käynnistetty yhteistyö HSL:n kanssa Meilahden sairaala-alueen joukkoliikennedyhteyksien tulevaisuuden kehittämistarpeista ja näkymistä. Työn aikana on pidetty kaksi yhteistyökokousta HSL:n kanssa sekä esitelty HUSin liityntäpysäköinnin tarpeita ja näkökulmia Helsingin seudun liityntäpysäköinnin yhteistyö- ja seurantaryhmän kokouksessa. Tapaamisten tavoitteena on kehittää yhteistyötä HSL:n kanssa HUSin työntekijöiden työmatkaliikkumisen tarpeiden esille tuomiseksi. Yhteistyön merkitys nähdään tarpeellisenä molempien osapuolien näkökulmasta ja yhteistyötä jatketaan myös hankkeen jälkeen.

Pääkaupunkiseudun suurimmat HSL:n linjastomuutokset vuosille 2023 – 2025 on esitetty kuvassa sinisellä.

2. TYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUMINEN

2.5 LIITYNTÄPYSÄKÖINTI OSANA JOUKKOLIIKENNEMATKAA

Vuonna 2018 tehdyn liikkumis- ja pysäköintiselvityksen kyselyyn vastanneista vain muutamat työntekijät kertoivat hyödyntävänsä liityntäpysäköintiä osana työmatkaa. Liikkumiskyselyyn vastanneista yli 50 % (lähes 500 vastaajaa) kuitenkin kokivat mahdollisena hyödyntää liityntäpysäköintiä työmatkalla.

Liityntäpysäköinnin potentiaalia on pidetty yhtenä ratkaisuna HUSin pysäköintihaasteisiin. Tässä työssä on tutkittu tarkemmin liityntäpysäköinnin potentiaalia ja käyty vuoropuhelua HSL:n kanssa liityntäpysäköinnin lähitulevaisuuden kehitysnäkymistä.

Liityntäpysäköintipaikat sijoittuvat pääsääntöisesti runkolinjojen, metron ja junaradan varteen. Näin ollen valtaosalta seudun liityntäpysäköintipaikoista on vaihdollinen yhteys Meilahden sairaala-alueelle. Toistaiseksi pysäköinti on maksutonta lähes kaikilla radanvarren asemilla. Suurella osalla alueista pysäköintiä on jouduttu rajoittamaan 10–12 tuntiin väärinpysäköinnin estämiseksi, jolloin pysäköintiaika ei välttämättä riitä pitkien työvuorojen tekijöille. Radanvarren paikkamäärältään pienet liityntäpysäköintialueet ovat tehokkaasti käytössä ja paikkoja ei välttämättä ole tarjolla etenkin iltavuoroon tuleville työntekijöille, sillä paikat täyttyvät aamulla ja alkavat vapautua vasta illan ruuhka-aikana. Lippujen vyöhykeuudistus on lisäksi ruuhkauttanut ainakin osaa B-vyöhykkeiden liityntäpysäköinneistä.

Länsimetron liityntäpysäköintipaikat sijaitsevat pääosin maanalaisissa pysäköintilaitoksissa. Pysäköintipaikkoja on runsaasti, mutta ne ovat yleisesti 10 h aikarajoitettuja ja maksullisia (2 €/10h), mikä osaltaan karsii käyttäjiä.

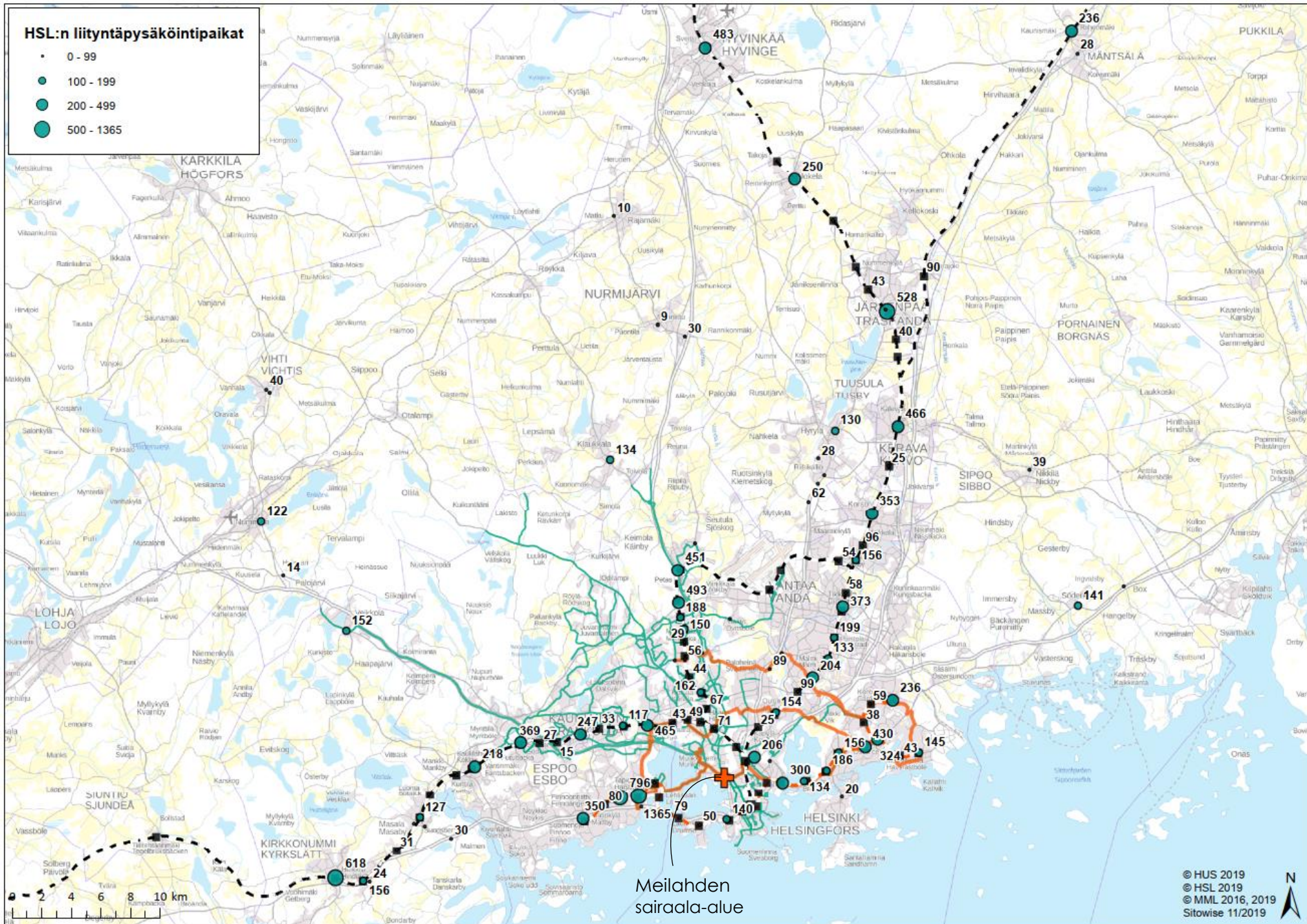
Sujuvat ja vaihdottomat yhteydet Meilahteen ovat Tapiolan, Leppävaaran ja Kalasataman liityntäpysäköinneistä. Näissä liityntäpysäköinneissä on lisäksi reilusti paikkoja, jolloin paikkoja löytyy yleensä kellonajasta riippumatta. Lisäksi näissä paikoissa ajoneuvon saa lämpimään parkkihalliin, mutta pysäköinti on maksullista.

- Tapiolassa on yli 1350 liityntäpysäköintipaikkaa ja suora runkolinjayhteys 510 Meilahteen, mutta pysäköinti on 10 h aikarajoituksella ja maksaa 2 €.
- Leppävaarassa on yli 450 liityntäpysäköintipaikkaa ja suora bussiyhteys 502 Meilahteen ja liityntäpysäköinti maksaa 1 €/vrk.
- Kalasatamassa on 300 liityntäpysäköintipaikkaa ja suora runkolinjayhteys 510 Meilahteen ja liityntäpysäköinti maksaa 2 €/vrk.

Lisäksi muita suositeltavia HSL-alueen ulkopuolisia liityntäpysäköinti-paikkoja on Nummelassa, Vihdissä ja Veikkolassa, joista on suorat ja sujuvat yhteydet Meilahteen.

Pääkaupunkiseudun liityntäpysäköintipaikat painottuvat radan ja metron varteen (turkoosit pisteet).

Kuvassa turkoosilla viivoilla ovat nykyiset suorat joukkoliikenne-yhteydet Meilahteen ja oranssilla HSL:n runkolinjat.

2. TYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUMINEN

2.5 LIITYNTÄPYSÄKÖINTI OSANA JOUKKOLIIKENNEMATKAA

HSL koordinoi liityntäpysäköinnin kehitystyötä yhdessä kaupunkien, kuntien, valtion ja yksityisten toimijoiden kanssa.

Helsingin seudun ja valtion välisessä MAL-sopimuksessa on määritetty tavoite toteuttaa 6 700 uutta pyörien ja 3 800 uutta autojen liityntäpysäköintipaikkaa vuoteen 2025 mennessä. Liityntäpysäköinnin kehitystyössä HSL edistää erityisesti liityntäpysäköinnin ilmeen yhtenäistämistä ja ajantasaisen informaation kehittämistä. Jatkossa pysäköintialueilla, joille tulee tunnistausta matkakortilla, on mahdollisuus tunnistausta myös mobiililipulla QR-koodilukijan avulla. Lisäksi HSL valmistelee liityntäpysäköintiselvitystä, jossa tutkitaan matkojen suuntautumista eri liityntäpysäköinneille sekä kerätään käyttäjien tietoa siitä, miten liityntäpysäköintiä tulisi jatkossa kehittää.

Nykyisellään HSL:n Reittioppaasta näkee vapaiden pysäköintipaikkojen määrän vain muutamien kohteiden osalta, sillä tämä edellyttää datan keräämistä esimerkiksi porttien tai matkakorttitunnistautumisen avulla, joita monella liityntäpysäköintialueella ei nykyisellään ole käytössä. Reaaliaikaisen informaation saaminen vapaista paikoista helpottaisi erityisesti HUSin vuorotyöntekijöiden liityntäpysäköinnin käyttöä.

HUSin liityntäpysäköinnin tarpeita ja näkökulmia on esitelty Helsingin seudun liityntäpysäköinnin yhteistyö- ja seurantaryhmän kokouksessa. HSL on käynnistämässä vahvemmin liityntäpysäköinnin markkinoimista, jota HUS voi jatkossa hyödyntää valmista markkinointimateriaalia. Liityntäpysäköinnin aikarajoitukset koetaan kunnissa vähäpätöisiksi, jos tilalle saadaan yhtenäisemmät käytännöt (kuten tunnistautuminen tai maksu). Kuitenkaan nopeita toimia liityntäpysäköinnin edistämiseksi ei ole näköpiirissä.

2. TYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUMINEN

2.6 PYÖRÄILY JA PYÖRÄN PYSÄKÖINTI

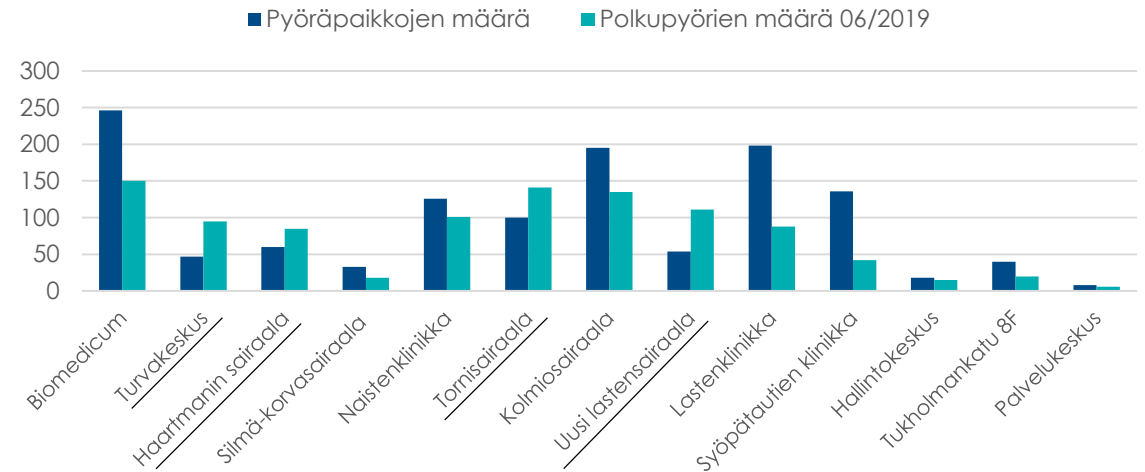
Pyöräpysäköinti on oleellinen osa jokaista pyörällä kuljettua matkaa. Hyvin suunnitellut ja toteutetut pysäköintiratkaisut kannustavat pyöräilemään ja parantavat pyöräpysäköinnin laatua.

Meilahden sairaala-alueella oli kesän 2019 alussa noin 1 200 pyöräpaikkaa, joista noin 250 on Biomedicum paikkoja. Pyöräpysäköintipaikkojen määrä on pysynyt tasaisena viime vuosina. Pientä vaihtelua ovat aiheuttaneet alueen sisäiset työmaat, joiden takia osa pyöräpysäköinnistä on poistettu käytöstä. Toisaalta uudis- tai saneerauskohteiden valmistuttua pyöräpaikkoja on toteutettu lisää.

Työn aikana laskettiin nykyisten pyöräpaikkojen käyttöasteita. Laskentojen yhteydessä tehtiin havainnointia pyöräpysäköinnin käyttöä ja laatua. Pyöräpysäköintipaikkoja on ympäri sairaala-alueella ja lähes jokaisen rakennuksen sisäänkäyntien läheisyydestä löytyy pyörätelineitä. Alueelta löytyy kohteita, joihin pyöriä selkeästi kasaantuu yli telineiden kapasiteetin ja toisaalta kohteita, joissa telineet ovat vajaakäytöllä tai tyhjiä (kuvaaja). Etenkin Turvakeskuksen, Haartmanin sairaalan, Tornisairaalan ja Uuden lastensairaalan lähetyville on kesän laskentojen perusteella ollut kaksikertainen pyörämäärä telineiden kapasiteettiin verrattuna.

Sairaala-alueella on käytössä useita eri pyörätelinemalleja ja laatutaso vaihtelee kohteittain:

- Katoksellisia pyöräpaikkoja noin 440 (n. 38 % pyöräpaikoista).
- Runkolukittavia pyöräpaikkoja noin 590 (n. 50 %, telinemallit vaihtelevat).
- Vanhoja telineitä noin 170 pyöräpaikkaa (n. 14 % pyöräpaikoista).

Pyöräilyn potentiaali Meilahden sairaala-alueella on suuri. Saavutettavuustarkastelun perusteella noin 7 000 työntekijällä on tällä hetkellä alle 10 kilometrin pyöräilymatka Meilahden sairaala-alueelle. Pyöräilyn potentiaalia lisää mahdollisuus ottaa pyörä mukaan metroon tai lähijunaan, silloin kun niissä on tilaa. Valtaosa työntekijöistä liikkuu pahimman ruuhka-ajan ulkopuolella, joten pyörän kuljettaminen lähijunassa tai metrossa on monelle mahdollista. Lisäksi sähköavusteisen pyörän käyttö yleistyy jatkuvasti, mikä mahdollistaa pidemmät pyöräilymatkat, mutta toisaalta edellyttää turvallisia pyörän säilytystiloja.

2. TYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUMINEN

2.6 PYÖRÄILY JA PYÖRÄN PYSÄKÖINTI

Miten työmatkapyöräilystä saadaan entistä houkuttelevampi?

Työntekijöille eri vuosina toteutettujen liikkumiskyselyjen perusteella alueelle toivotaan **lisää runkolukittavia ja katoksellisia pyörän säilytyspaikkoja**. Tämän työn aikana on toteutettu pukutiloissa kysely (9.5. – 16.5.2019), johon työntekijät saivat vastata merkitsemällä kartalle, mihin heidän näkemyksestään tarvitaan lisää pyöräpysäköintiä. Pyöräpysäköintiä tarvitaan työntekijöiden mielestä seuraaviin paikkoihin:

1. **Haartmaninkadun pääyhteyden läheisyyden pyöräpysäköinti**
2. **Haartmanin sairaalan ja Palvelukeskuksen välinen alue**
3. **Naistenklinikan ja Silmä-korvasairaalan välinen alue**
4. **Tornisairaalan ja Kolmiosairaalan sisäpihan puoleinen seinusta**
5. **Uuden lastensairaalan edusta**

HUSin työntekijät ovat esittäneet pysäköintilaitosten hyödyntämistä pyörän pysäköintiin, sillä erityisesti talvipyöräilyn mahdollistamiseksi työntekijöiden keskuudessa toivotaan lisää suojaisia pyörän säilytystiloja. Turvallisuussyistä Meilahden sairaala-alueen maanalaisia pysäköintilaitoksia ei voi ottaa pyöräsäilytyskäyttöön. Laitokset sijaitsevat syvällä maan alla, jonne johtaa pitkät ajoneuvoliikenteelle suunnitellut ajoyhteydet. Ajoyhteyksien turvallisuutta pyöräilijöille ei pystytä takaamaan talven liukkailla säillä.

Pyöräpysäköinnin kehittämistä on ideoitu yhdessä työryhmän kanssa pidetyssä työpajassa, joka järjestettiin toukokuussa 2019. **Työpajassa määriteltiin Meilahden sairaala-alueen pyöräpysäköinnin määrälliset ja laadulliset tavoitteet:**

- Tavoitteena on säilyttää Meilahden sairaala-alueella kesällä 2019 lasketut pyöräpaikat (1 200 pp) ja lähes kaksinkertaistaa pyöräpysäköintipaikkamäärä vuoteen 2025 saakka (tavoite 2 200 pp).
- Kaikki alueen vanhanmalliset pyörätelineet poistetaan ja korvataan uusilla telineillä.
- Pyöräpysäköinnin ilmettä yhtenäistetään samankaltaisilla pyörätelinemalleilla. Kaikki uudet alueelle tulevat pyörätelineet ovat runkolukittavaa telinemallia.
- Saneerattavien ja uudisrakennusten yhteyteen sijoitetaan aina perustukselliset pyörätelineet, jotka talvikunnossapidetään.
- Työmaiden alle jääville alueille ja lumenkasausalueille pyöräpysäköinti toteutetaan siirrettävin runkolukittavin telinein. Siirrettävät telineet varastoidaan talveksi ja asennetaan uudelleen vuosittain huhtikuun aikana.
- Lihasvoimalla toimivia pumppuja hankitaan Meilahden sairaala-alueelle 3-4 kpl.
- Meilahden pyöräpysäköintikäytännöt on hyödynnettävissä myös muissa HUSin sairaaloissa.

2. TYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUMINEN

2.7 SAIRAALA-ALUEEN KÄVELY-YHTEYDET JA TYÖMAAT

Osa Meilahden sairaala-alueen sairaaloista sijaitsee kaukana joukkoliikennepysäkeistä, mikä voi osittain vaikuttaa joukkoliikenteen käytön houkuttelevuuteen. Bussipysäkkejä tuskin saadaan lähemmäs sairaalaa, mutta sairaala-alueen sisällä on tärkeä, että tontin sisällä olevat jalkakäytävät ovat vuodenajasta ja työmaista riippumatta käytössä. Jalkakäytävät luovat myös viihtyisyyttä alueelle.

HUSilla ei tällä hetkellä ole kokonaisvaltaista suunnitelmaa alueen työmaista ja niiden vaikutuksista kävelyn ja pyöräilyn reitteihin. Estevaikutusten tulisi olla mahdollisimman vähäinen. Talvikunnossapito hoidetaan HUSin toimesta ja jalkakäytävät ovat priorisoitu aurattavaksi ensimmäisenä.

Työntekijöiden lisäksi HUS kehottaa asiakkaita ja vierailijoita saapumaan alueelle joukkoliikennevälineillä. Vaikka HUS tiedottaakin työntekijöitä työmaiden takia muuttuvista reiteistä, tulisi asiakkaille ja vierailijoille tarjota sama tieto. Opastuskäytännöt vaihtelevat työmaista riippuen.

HUS kannustaa työntekijöitä turvalliseen kävelyyn tarjoamalla talvisin edun nastakenkien hankkimiseen. Lisäksi HUS tiedottaa kävelyn hyödyistä aktiivisesti. Lisäksi työmatkaliikkumiseen liittyvät teemat ovat myös näkyvissä HUSin henkilöstökyselyssä, johon vuonna 2019 saatiin vastauksia lähes 2 400 henkilöltä.

2. TYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUMINEN

2.8 TYÖPÄIVÄN AIKANA TEHDYT TYÖASIAMATKAT

HUSin työntekijät tekevät työasiamatkoja eri toimipisteiden välillä. HUSin yleisenä periaatteena on käyttää ensisijaisesti kestäviä kulkumuotoja työasiamatkoilla. Vuonna 2018 laaditussa liikkumis- ja pysäköintiselvityksessä työntekijöiltä kysyttiin työasiamatkoista. Erityisesti kartoitettiin yhteiskäyttöpyörien ja joukkoliikennelippujen edellytyksiä ja käyttöä sekä kaupunkipyörien käyttöä osana työasiamatkoja.

Kyselyn perusteella yksiköillä ei juuri ole käytössä yhteiskäyttöpyöriä tai niiden mahdollisesta olemassa olostä ei tiedetä. Yhteiskäyttöisiä joukkoliikennelippuja on käytössä pyöriä enemmän, mutta niiden käyttö on kyselyn vastausten perusteella vähäistä.

Kysyttäessä mikä vähentäisi auton käyttöä työpäivän aikaisessa liikkumisessa korostuivat vastauksissa suorien joukkoliikenneyhteyksien lisäksi videoneuvottelumahdollisuuksien ja yhteiskäyttöpyörien käytäntöjen parantaminen sekä kaupunkipyörien parempi saavutettavuus.

Viisaan liikkumisen edistämishjelman laadinnan aikana kysyttiin yhteiskäyttöpyöräkäytännöistä HUSin eri osastojen sihteereiltä. Vastauksia saatiin yhteensä 62. Vastaukset tukevat työntekijöiden kyselyssä esille tuomia näkemyksiä siitä, että vain muutamilla osastoilla on käytössä yhteiskäyttöpyöriä. Olemassa olevien pyörien varaus- ja huoltokäytännöt ovat lisäksi kirjavia. Vastausten perusteella yhteiskäyttöpyöräkäytäntöjen kehittämistä kannatetaan.

Meilahden kampusalueella on tällä hetkellä kaksi kaupunkipyöräasemaa, jotka ovat aktiivisessa käytössä. Työntekijöitä kiinnostaa kaupunkipyörien hyödyntäminen myös työasiamatkoilla, mutta kaupunkipyöräkauden lataaminen yhteiskäyttöisille matkakorteille on nykyisten käytäntöjen takia ongelmallista. Yhteiskäyttöä vaikeuttaa kaupunkipyörän toimintamalli, jossa puolen tunnin käytön jälkeen peritään lisäveloitus. Lisäveloituksen takia järjestelmä edellyttää luottokortin yhdistämistä kaupunkipyörätunnukseen. Lisäkustannus kohdistuisi työnantajalle, mutta sen käyttöä ja mahdollisia sakkomaksuja on hankala rajoittaa ja valvoa HUSin kokoisessa organisaatiossa.

Jatkossa HUSin työntekijöitä kannustetaan käyttämään kaupunkipyörää työasiamatkoilla, mutta pyörää tulee käyttää työntekijän omilla kaupunkipyörätunnuksilla. Työasiamatkoja voidaan korvata myös video- ja muilla etäneuvottelutekniikoilla.

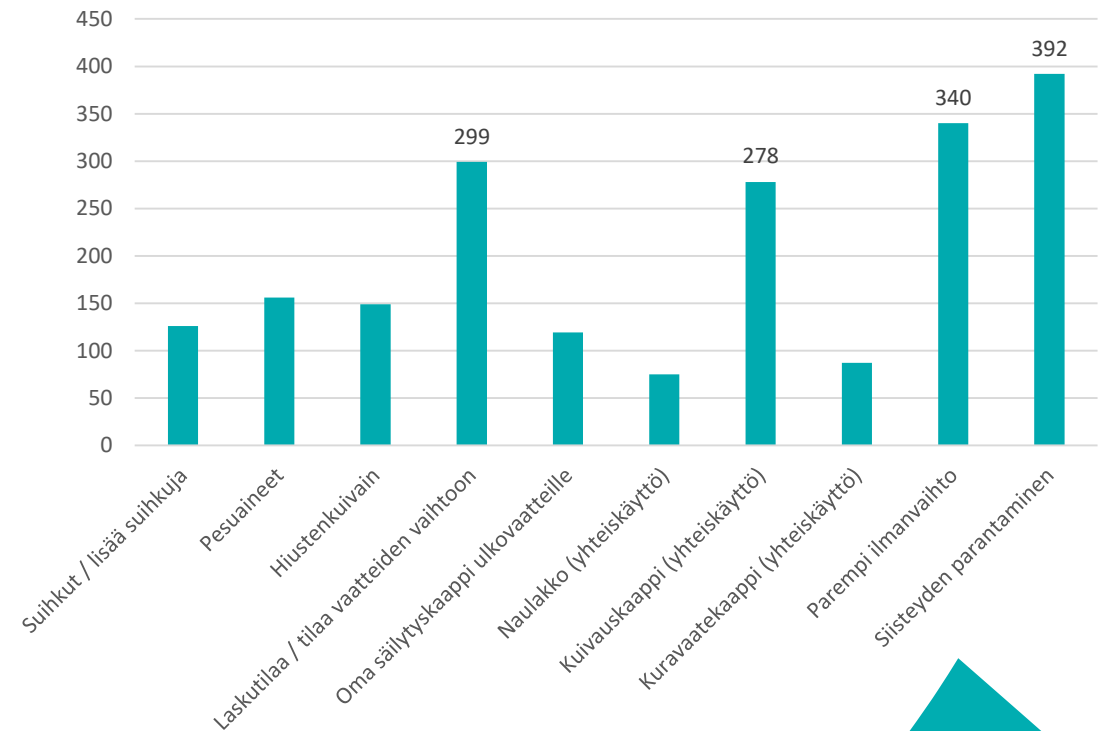
2. TYÖNTEKIJÖIDEN LIIKKUMINEN

2.9 SOSIAALITILOJEN KEHITTÄMISTARPEET

Työn aikana toteutetun kyselyn yhteydessä työntekijät ovat kertoivat mielipiteitä käyttämänsä pukutilan nykyisestä varustelutasosta ja keinoja sen kehittämiseen. Kysely vietiin noin 60 pukutilaan ja vastauksia saatiin yhteensä 51 pukutilasta. Muutaman suuren pukutilan varustelutasoa pidettiin riittävänä, mutta valtaosa vastauksista kertoo pukutilojen varustelutason olevan heikko tai tyydyttävä.

Keinot pukutilan kehittämiseen vaihtelevat pukutilakohtaisesti, mutta kokonaisuudessa pukuhuoneiden siisteyden ja ilmanvaihdon parantaminen koettiin suurimmaksi parannustarpeeksi. Lisäksi työntekijät kokevat tarvitsevansa lisätilaa vaatteiden vaihtoon ja laskutilaa sekä enemmän kuivauskaappeja. Pukutilakohtaisista vastauksista on koottu erillinen kooste pukutilojen kehittämistoimenpiteiden jatkosuunnittelua varten. HUS on aloittanut itsenäisesti puku- ja sosiaalityötilojen kehittämistyön ja on laatimassa huonekortin alueen pukutilojen varustelutasosta.

Työntekijöiden tarpeet pukutilojen kehittämiseksi
(vastausten määrä yhteensä kaikista pukutiloista)

3. EDISTÄMISOHJELMAN TAVOITTEET JA KÄRKITOIMENPITEET

3. EDISTÄMISOHJELMAN TAVOITTEET

Meilahden viisaan liikkumisen edistämishjelman tavoitteena on:

- Vahvistaa HUSin imagoa vastuullisena työnantajana työmatkaliikkumisen asioissa.
- Vähentää Meilahden sairaala-alueen pysäköintiin liittyviä haasteita kannustamalla ja tukemalla työntekijöitä valitsemaan työmatkoilla kävely, pyöräily, joukkoliikenne tai niiden yhdistelmä henkilöauton sijaan.
- Nostaa kestävä työmatkaliikkuminen näkyväksi HUSissa.
- Lisätä työntekijöiden tietoisuutta kestävästä työmatkaliikkumisesta viestinnän keinoin sekä luoda HUSin intrasivuille työmatkaliikkumisen sivusto. Tietoisuuden lisääminen kannustaa ja tukee viisaiden kulkumuotojen valintaa.
- Tehdä kestävän työmatkaliikkumisen edistämisestä HUSin kaikkien yksiköiden yhteinen asia, tiivistää yhteistyötä yksiköiden välillä ja luoda uusia käytäntöjä.
- Jatkaa yhteistyötä joukkoliikenne- ja liityntäpysäköintitoimijoiden kanssa.
- Osallistaa työntekijät entistä parempien joukkoliikenneyhteyksien suunnitteluun.
- Parantaa sairaala-alueen kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita investoimalla ulko- ja sisätilojen käytettävyyteen ja viihtyvyyteen. Yhtenäistää työasiamatkakäytäntöjä.
- Osallistua valtakunnallisiin ja kansainvälisiin viisaan liikkumisen kampanjoihin sekä kisoihin.
- Tehdä edistämishjelma monistettaviksi HUSin muille sairaaloille.

Meilahden sairaala-alueen viisaan liikkumisen edistämishjelman päätavoitteena on vähentää työntekijöiden työmatkaliikkumista henkilöautolla ja lisätä kestävien kulkumuotojen käyttöä.

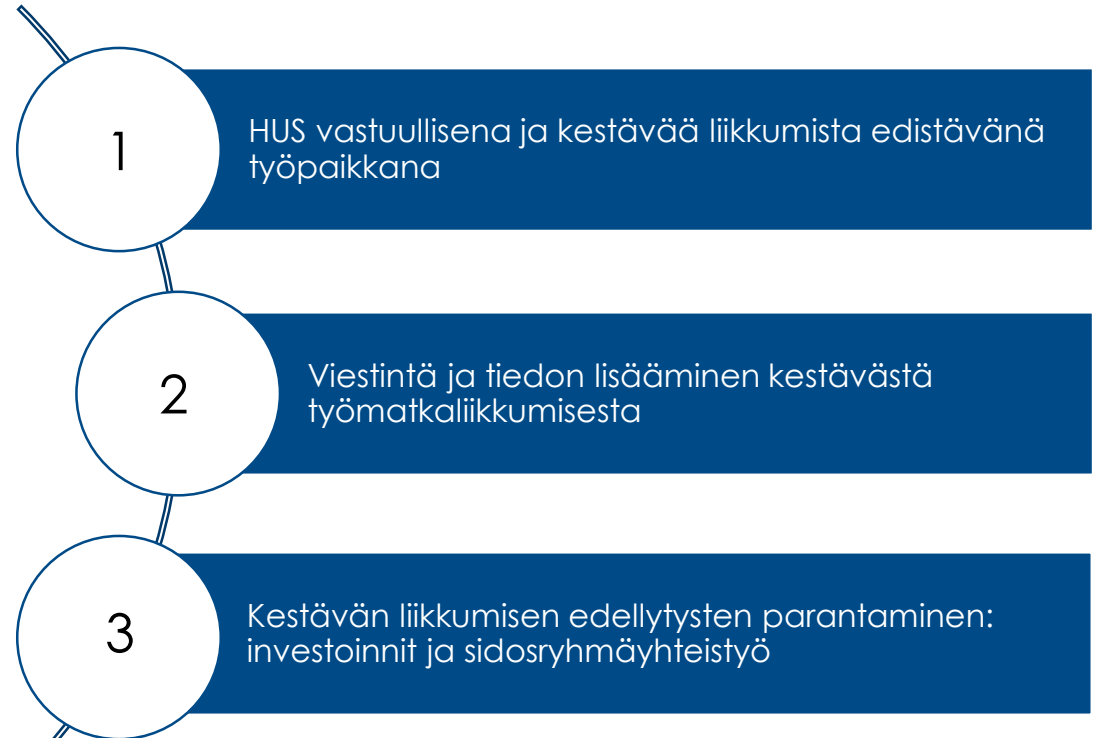
3. EDISTÄMISOHJELMAN KÄRKITOIMENPITEET

Edistämisohjelma sisältää toimenpiteet Meilahden sairaala-alueen viisaan liikkumisen edistämiseksi. Edistämisohjelman toimenpiteet on laadittu havaittujen liikkumisen kehitystarpeiden (luku 2) perusteella ja ne ohjaavat HUSia työnantajana kannustamaan työntekijöitä kestävien kulkumuotojen valintaan.

Edistämisohjelman toimenpiteet on kiteytetty kolmeksi kärkitoimenpiteeksi, jotka ovat keskenään erityyppisiä. Toimenpiteet sisältävät muun muassa uusia investointeja, sisäisten toimintamallien luomista, viestinnän kehittämistä ja vaikuttamista sidosryhmissä.

Edistämisohjelman toimenpiteet luovat etenemisaskeleet kohti kestävämpää työmatkaliikkumista. Työnantajana HUS sitoutuu edistämään toimenpiteitä edistämisohjelman mukaisesti ja toimenpiteille on määritetty vastuutahot, toteutusaikataulu ja seuranta. Tässä raportissa on esitetty toimenpiteet yleisluonteisesti ja tarkka toimenpidetaulukko vastuutahoiin ja toteutusaikatauluineen on HUSin omassa käytössä.

Viisaan liikkumisen edistämisohjelman kärkitoimenpiteet

3. EDISTÄMISOHJELMAN KÄRKITOIMENPITEET

1

HUS vastuullisena ja kestävää liikkumista edistävänä työpaikkana

Kasvatetaan vastuullisen työnantajan kuvaa:

- **HUS sitoutuu viisaan liikkumisen edistämishjelman toimenpiteisiin.**
- **Kannustetaan monipuolisesti työntekijöitä saapumaan töihin kestävillä kulkumuodoilla** (kävellen, pyörällä, joukkoliikenteellä tai niitä yhdistelemällä).
- **Luodaan HUSin sisäisiä työryhmiä ja pidetään erilliskokouksia toimenpiteiden edistämiseksi ja seuraamiseksi** (investoinnit, suunnittelu, viestintä, vaikuttaminen). Määritellään vastuutahot ja -henkilöt sekä ohjelman toteutuksen koordinaattori.
- **Kannustetaan työntekijöitä antamaan palautetta** koskien viisasta liikkumista palautekanavissa ja tehdään tarvittaessa toimenpiteitä asian edistämiseksi.
- **Työmatkaliikkumisen teemojen sisällyttäminen henkilöstökyselyyn.**
- **Työsuhdematkaedun korottaminen tai muiden kannustimien käyttöönotto.**
- **Uudistetaan sairaala-alueen pysäköintimaksukäytäntöjä** tehden joukkoliikenteen käyttö houkuttelevammaksi.

2

Viestintä ja tiedon lisääminen kestävästä työmatkaliikkumisesta

Lisätään työntekijöiden tietoisuutta kestävästä kulkumuodoista ja niiden käytöstä:

- **Luodaan intraan työmatkaliikkumisen sivusto**, josta löytyvät kaikki työmatkaliikkumiseen liittyvät tiedot, suositukset, käytännöt ja edut. Sivustolta löytyvät ohjeistukset kaikille työmatkaliikkumisen kulkumuodoille. Sivuston materiaali on hyödynnettävissä uusien huslaisten perehdytykseen.
- **Viestitään työntekijöille Meilahden sairaala-alueella koskevista ulkoisista ja sisäisistä uudistuksista ja muutoksista**, jotka liittyvät työmatkaliikkumiseen tai alueelle saapumiseen. Esim. HSL:n ja Matkahuollon uudistukset ja muutokset, kaupunkipyörät, työmaat ja reitit, uudet ja siirtyvät pyöräpysäköintipaikat, sosiaalitilojen remontit ja muutokset työntekijöiden työmatkaetuihin. Kanavina käytetään HUSin intrasivuja ja Yammeria.
- **Osallistutaan valtakunnalliseen Pyöräilyviikkoon (toukokuu) ja kansainväliseen Liikkujan viikkoon (16.-22.9) sekä Kilometrikisaan.** Viikoille suunnitellaan vuosittain kampanjointi- ja viestintäkokonaisuuksia. Teemaviikkojen sisällöstä tiedotetaan HUSin intrasivuilla ja Yammerissa.
- **Viestintä viisaan liikkumisen ja eri kulkumuotojen yhdistämisen hyödyistä** käyttäen tukena valmista markkinointimateriaalia.

3. EDISTÄMISOHJELMAN KÄRKITOIMENPITEET

3

Kestävän liikkumisen edellytysten parantaminen: investoinnit ja sidosryhmäyhteistyö

Joukkoliikenne ja liityntäpysäköinti

- **Vahvistetaan liityntäpysäköinnin roolia työmatkaliikenteessä** markkinoimalla työntekijöille hyödyntäen valmista markkinointimateriaalia.
- Jatketaan **yhteistyötä liityntäpysäköintiä edistävien tahojen kanssa** esim. HUS/HSL-kokoukset, HSL:n järjestämä liityntäpysäköintiryhmä ja kuntayhteistyö.
- **Kehitetään joukkoliikennevuoroja ja -yhteyksiä HUSin tarpeiden mukaisesti** jatkamalla alkanutta yhteistyötä HSL:n kanssa. Huomioidaan etenkin vaihdolliset yhteydet (vaihto Pasilassa tai Kampissa).
- **Osallistetaan työntekijät** joukkoliikenteen linjasto- ja aikataulumuutosten suunnitteluun.

Pyöräily ja pyöräpysäköinti

- **Parannetaan pyöräpysäköinnin nykyistä tasoa ja investoidaan sairaala-alueelle uusia pyöräpysäköintitelineitä.** Meilahden sairaala-alueelle on laadittu erillinen pyöräpysäköinnin toimenpideohjelma vuosille 2019 – 2025, jossa esitetään mm. alueelle toteutettavat pyörätelineet ja huoltopisteet kustannusarvioineen.
- **Tarjotaan työntekijöille tapahtumaluonteisia pyöräilyä tukevia palveluita**, esim. kevät- ja syyshuollot ja sähköpyöräkokeilut.
- **Laaditaan yhteiset toimintaohjeet** pyöräpysäköintipaikkojen huoltoon, käyttöön ja ylläpitoon.
- Pyöräparkkien näkyvyyden ja löydettävyyden parantaminen **opastuksen** avulla.
- Hyödynnetään HUSin pukutilojen huonekorttia pukutilojen suunnittelussa ja remontoinneissa.
- **Tarjotaan pyöräilyyn liittyviä työmatkaetuja ja kannustimia** (esim. teemapäivä).

Turvalliset ja sujuvat kävely-yhteydet

- **Suunnitellaan alueen kävelyreitit kokonaisvaltaisesti** huomioiden työmaiden aikataulut. Otetaan työmaiden projektijohto osaksi vuorovaikutusta.
- **Varmistetaan jalankulkureiteillä esteettömyyden toteutuminen sekä opastuksen toimivuus.** Turvataan sujuvat yhteydet joukkoliikennepysäkeille ja sairaala-alueen sisäänkäynneille, huomioidaan työntekijöiden lisäksi asiakkaat ja vierailijat.
- **Laaditaan suunnitelma toimenpiteistä kävely-ympäristön parantamiseksi.** Pitkän aikavälin tavoitteena on luoda sairaala-alueesta entistä **viihtyisämpi ympäristö kävelylle**, esimerkiksi muuttamalla pysäköintialueita kävely- tai viheralueiksi.
- Kannustetaan turvalliseen kävelyyn myös talvisin tarjoamalla työntekijöille **etu nastakenkien hankkimiseen**.

4. TOIMENPITEIDEN SEURANTA

4. TOIMENPITEIDEN SEURANTA

4.1 HANKKEEN AIKANA TEHDYT TOIMENPITEET

Hankkeen aikana käynnistettiin monia viisaan liikkumisen edistämisen toimia. Yksi merkittävä toimenpide on **ollut työmatkaliikkumisen sivuston luominen intraan ja sivustoa päivitetään aktiivisesti jatkossa.**

Viisaan liikkumisen teema näkyi mm. **HUSin intrassa ja Yammerissa, joissa julkaistiin useita tiedotteita aiheesta:**

- Viisaan liikkumisen edistäminen käynnistäminen
- HSL:n lippu-uudistus,
- HSL:n linjastomuutokset syksyllä 2019,
- Pyöräilyviikko ja Liikkujan viikko,
- Meilahden sairaala-alueen uudet pyörätelineet,
- Pohjolan Liikenteen lippu-uudistus ja
- Pasilan aseman valmistuminen.

Lisäksi hankkeesta ja viisaasta liikkumisesta kerrottiin **yhteistyölehti Husarissa**. Lehti postitetaan HUSin henkilökunnalle ja sidosryhmille ja lehden painomäärä on 30 000 kpl.

HUS osallistui työpaikkana valtakunnalliseen Pyöräilyviikkoon (toukokuu) ja kansainväliseen Liikkujan viikkoon (syyskuu). Kampanjaviikoille suunniteltiin työpaikalle sopiva ohjelma ja viestintä. Kampanjaviikoilla julkaistiin tiedotteita mm. Pyörällä töihin –päivästä, kaupunkipyörien käytöstä ja vastuullisista liikkumistavoista, järjestettiin työntekijöiden sähköpyöräkokeilu sekä toteutettiin Liikkujan viikon Työmatkaliikuntaa pysäkki tai askel kerrallaan -kampanja yhteistyössä Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien kanssa. Kaikista toteutetuista kampanja- ja viestintäkokonaisuuksista on laadittu yhteenveto HUSin jatkokäyttöön.

Parannuksia pyöräpysäköintiin

HUSin viisaan liikkumisen hanke tukee huslaisten työmatkaliikkumista. Henkilöstön toiveiden mukaisesti sairaala-alueille on tulossa lisää pyörätelineitä.

"Meilahteen tulee vajaat 200 uutta pyöräpaikkaa. Pyörätelineitä asennetaan Uuden lastensairaalan, Naistenklinikan, Hallintokeskuksen ja Turvakäytävän viereen. Niitä on tilattu myös Töölöön, Jorviin ja Porvooseen", kertoo projektipäällikkö Virpi Vuori.

Eniten tulee runkolukittavia, katoksettomia, talven lumitöiden alta siirrettäviä telineitä. Katokselliset telineet vaativat perustusten tekemistä, mitkä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan. Meilahdessä tähän tuo kuitenkin viivettä uusia työmatkaliikkeitä voidaan sijoittaa myös valmiiden katosten alle. Lisäksi selvitetään Hyvinkään ja Lohjan sairaaloiden mallin mukaisia kuluvalvottuja pyöräpysäköintitiloja.

Pyöräilyn edistämiseksi henkilöstöä on tullut parannusehdotuksia myös sosiaaliin. Niiden kehittäminen jatkuu hankkeessa syksyn aikana. Suunnitelmana on muun muassa määrittää tavoitetaso pukeutuksen varusteluille.

Osa huslaisista työmatkapyöräilijöistä on aktiivisesti. Pyöräileminen säästää rahaa ja luontoa sekä lisää omaa hyvinvointia.

HUS	Ajankohtaiset	Potilaan hoito	Organisaatio	Henkilöstö	Tutkimus, opetus ja kehittäminen	Palvelut
-----	---------------	----------------	--------------	------------	----------------------------------	----------

Uusimmat tiedotteet
Tiedote- ja uutiskalenteri
Tapahtumakalenteri
Ilmoitautu nyt
Uutta kalenterissa
Amiedun
tietotekniikkakokoukset
Biomedicin tapahtumat
Mediasuoranta ja some
Lomakausien sulut
Tiedotteiden luonti
Sivuston sisältö

HSL:n busseihin muutoksia 12.8. – vaikuttavat usean husalaisen työmatkaan

Maanantaina 12.8.2019 HSL:n bussiliikenteeseen on tulossa uudistuksia, samalla kun siirrytään talvikauden aikatauluihin. Suurimmat husalaisia koskevat muutokset kohdistuvat Meilahden kulkeville linjoille 58 ja 551, jotka muuttuvat runkolinjoiksi. Lisäksi muutoksia tulee Pohjois-Espoon ja Leppävaaran bussilinjoille, ja Tuusulan ja Keravan bussilinjoille.

Testaa vaikutukset omaan työmatkaasi osoitteessa <https://reittiopas.hsl.fi/> vaihtamalla lähtöpäiväksi 12.8.

Linjat 58 ja 551 muuttuvat runkolinjoiksi 500 ja 510

HSL:n liikenteessä aloittavat uudet runkolinjat 500 (Munkkiniemi-Töölö) ja 510 (Westendinauma-Herttoniemi). Linja 500 korvaa nykyisen linjan 58 ja linja 510 korvaa linjan 551.

Runkolinjabusseihin siirtyminen tuo seuraavia muutoksia:

- Bussien käyttöön voi nousta myös keskeisistä, kun matkailuun on voimassa tai matka maksetaan HSL:llä, kortilla keskeytettyä luvasta olevasta korttikäytöstä.
- Osa bussien nykyisin käyttämistä pysäkeistä poistuu käytöstä, sillä linjan nopeuttamiseksi pysäkki-väli on aiempaa harvempi (ks. [pyöräkartta](#)).
- Bussit saavat oranssi-valkoisen värityksen ja busseihin mahtuu aiempaa enemmän matkustajia.

Pohjois-Espoon ja Leppävaaran linjasto uudistuu

Leppävaaran ja Espoon keskuksen liityntäbussilinjat sekä bussiyhteydet Helsingin keskustasta Leppävaaran ja Espoon keskuksen suuntiin uudistuvat. Osa reiteistä muuttuu, muutamia tulee lisää ja muutama poistuu. Lääkäritieteen linjojen palvelu korvataan muiden linjojen reittimuutoksilla. Tarkemmat tiedot löytyvät [reittipöytästä](#).

Uusi linja 235 tuo lisäyhteyden Meilahden ja Jorvin välillä

Huslaisten työ- ja työasiamatkoille saadaan uusi bussilinja 235, joka kulkee reittiä Elielinaukio-Leppävaara-Jorvi-Espoon keskus. Linja palvelee etenkin Meilahden ja Jorvin

Lue lisää HSL-alueen muutoksista:

Käikki HSL:n talvikauden muutokset
<https://www.hsl.fi/uutiset/2019/talvikauden-vaihtaminen-128-liikenteeseen-pojon-muutoksia-17858>

Uudet runkolinjat 500 ja 510
<https://www.hsl.fi/uutiset/2019/linjat-500-510>

Pohjois-Espoon ja Leppävaaran uusi bussilinjasto
<https://www.hsl.fi/pohjoisespoon2019>

Tuusulan ja Keravan uusi bussilinjasto
<https://www.hsl.fi/tuusulan-keravan2019>

Liiku viisaasti

Viisaasta liikkumisesta vähennetään yksin omalla autolla ajamista ja liikkumisen ympäristön, yhteiskunnan ja usein myös yksilön kannalta parhaita liikkumistapoja, kuten kävelyä,

Miten uudistus vaikuttaa meilahtelaiden työmatkaan?

Selvitimme **viisaan liikkumisen hankkeessa**, mitä uudistus tarkoittaa Meilahdessa ja Töölössä työskentelevän vajaan 13,5 tuhannen husalaisen näkökulmasta. Tarkasteluun on otettu mukaan Meilahden sairaala-alueen lisäksi Töölön sairaalassa työskentelevä henkilöstö sillä oletuksella, että vuonna 2023 kaikki työskentelevät Meilahdessa.

Nämä työntekijät saapuvat Meilahden (A-vyöhykkeelle) laajalta alueelta pääkaupunkiseutua ja lähikuntia. HUSin henkilöstödata mukaan Meilahden ja Töölön sairaala-alueiden työntekijöistä noin 90 % asuu HSL-alueella ja heistä 80 % uudella AB-vyöhykkeellä. HSL:n uudistuksen myötä matkustusalueet laajenevat ja lippuhintoihin tulee muutoksia sekä laskevasti että nousevasti asuinpaikasta riippuen.

HUS

**Kaupunki-
pyöräpäivä**

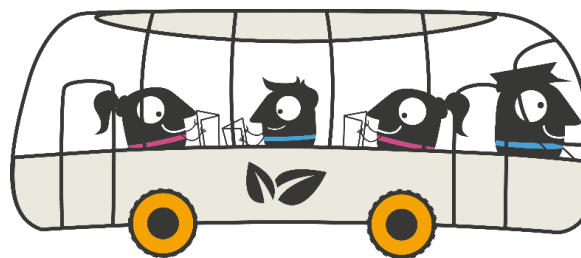
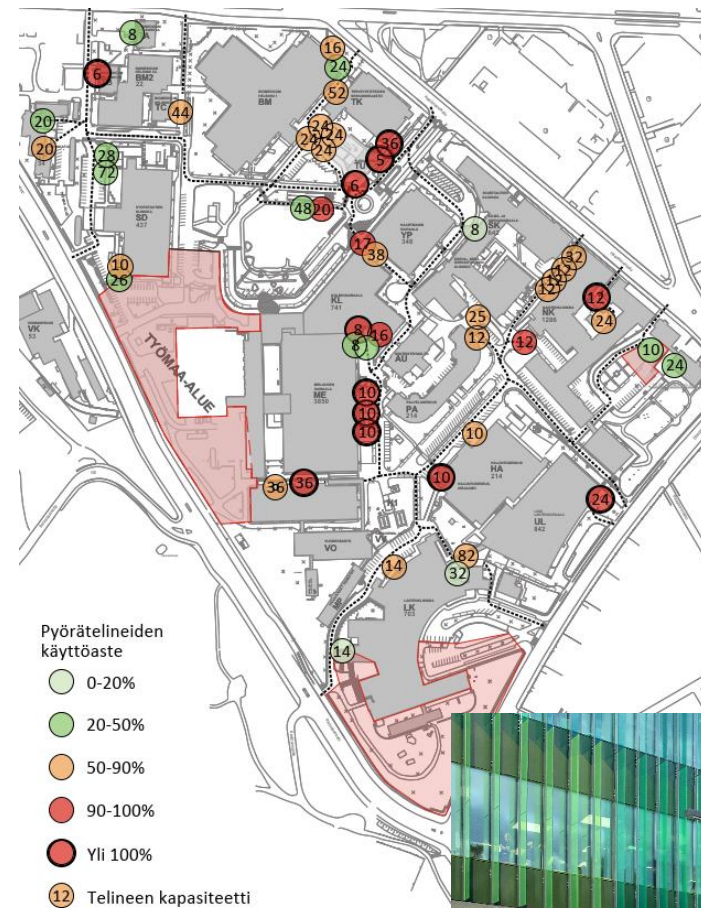
4. TOIMENPITEIDEN SEURANTA

4.1 HANKKEEN AIKANA TEHDYT TOIMENPITEET

Pyöräpysäköinnin käytön seuranta oli osa hanketta. Hankkeen aikana Meilahden pyöräpysäköintipaikkojen määrä ja paikkojen käyttöaste laskettiin neljä kertaa. Laskentojen tuloksia hyödynnettiin Meilahden sairaala-alueen pyöräpysäköinnin edistämisen toimenpideohjelman laadinnassa. Tulokset myös ohjasivat HUSia tekemään nopeita päätöksiä pyöräpysäköintipaikkojen lisäämisestä. **Kesän 2019 lopulla sairaala-alueelle toteutettiin 192 uutta pyöräpaikkaa** ja paikat valikoituivat etenkin työntekijöiden ehdottamille keskeisille alueille. Laskennat myös toimivat lähtötietoina hankkeen aikana järjestetyssä **pyöräpysäköintityöpajassa**, missä määriteltiin Meilahden sairaala-alueen pyöräpysäköinnin laadulliset ja määrälliset tavoitteet.

Työntekijöiden kuuleminen on ollut tärkeä osa hankkeen aikana. Hankkeen aikana olleet tiedotteet ovat työntekijöiden kommentoitavissa. Työntekijöiden palautetta ja mielipiteitä kysytty mm. pyöräpysäköinti- ja sosiaalitulakyselyllä ja yhteiskäyttöpyöriin liittyviä asioita on kysytty osastosihteereiltä.

Työn aikana on pidetty kaksi **yhteistyökokousta** HSL:n kanssa sekä esitelty HUSin liityntäpysäköinnin tarpeita ja näkökulmia Helsingin seudun **liityntäpysäköinnin yhteistyö- ja seurantaryhmän kokouksessa**. Tapaamisten tavoitteena on kehittää yhteistyötä HSL:n kanssa HUSin työntekijöiden työmatkaliikkumisen tarpeiden esille tuomiseksi. Yhteistyön merkitys nähdään tarpeellisena molempien osapuolien näkökulmasta ja yhteistyötä jatketaan myös hankkeen jälkeen.

4. TOIMENPITEIDEN SEURANTA

4.2 SEURANNAN TOTEUTTAMINEN

Tässä raportissa on esitetty hankkeen kärkitoimenpiteiden toteutumisen ja viisaan liikkumisen edistämisen toiminnan seurannan periaatteet. Säännöllisellä seurannalla pyritään:

- **Toiminnan organisointiin ja yhteistyön toimivuuteen**

- Määritellään vastuutahot ja -henkilöt sekä edistämishjelman toteutuksen koordinaattori. Määritellään varahenkilö(-t).
- Luodaan viisaan työmatkaliikkumisen työryhmä ja järjestetään erilliskokouksia toimenpiteiden edistämiseksi ja seuraamiseksi. Nostetaan kokouksiin ajankohtaiset aiheet (investoinnit, suunnittelu, viestintä, vaikuttaminen) ja kirjataan seurannan edistyminen kokousmuistioihin.
- Järjestetään erillis- ja yhteistyökokouksia eri tahojen kanssa (esim. HSL ja kunnat) HUSin tarpeiden pohjalta.
 - *Muun muassa joukkoliikenne- ja liityntäpysäköintiasiat, Siltasairaalan valmistuminen ja 2 000 uutta työntekijää sairaala-alueelle, vaihdolliset yhteydet merkittävässä liikenteellisissä solmupisteissä, aikataulu- ja linjastoasiat (huomioiden HSL:n suunnitteluajataulut).*

- **Toimenpiteiden toteuttamiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen**

- Tavoitteiden toteutumisen arviointi esim. puolivuositain
 - *Mittareina pysäköintipaikkojen ja pyöräpysäköinnin käyttöasteiden seuranta ja HSL-lippueteuden käyttäjämäärien kehityksen seuranta*
 - *Tavoitteiden ja mittareiden toimivuus*
- Toimenpideohjelman toteutuman tarkastaminen viisaan työmatkaliikkumisen työryhmän kokouksissa
 - *Toteutuksen seurata ja toteutusjärjestyksen hallinta*
 - *Toteutettujen toimien arviointi; aikataulutuksen onnistuminen, hyvien ja huonojen kokemusten kirjaaminen.*
 - *Opit HUSin muille sairaaloille*
 - *Uudet toimenpidetarpeet*

Tarkemmat edistämishjelman toimenpiteiden seurannan menetelmät on esitetty erillisessä toimenpidetaulukossa, joka on HUSin käytössä.

5. YHTEENVETO

5. YHTEENVETO

Työssä laadittiin HUSin Meilahden sairaala-alueen viisaan liikkumisen edistämishjelma. Edistämishjelman tavoitteena on vähentää yksin omalla autolla liikkumista ja edistää työntekijöiden työ- ja työasiamatkoja kestäväillä kulkumuodoilla. Hankkeessa kartoitettiin Meilahden sairaala-alueen työntekijöiden työmatkaliikkumista ja muodostettiin kokonaiskuva työntekijöiden työmatkaliikkumisen tarpeista ja Meilahden sairaala-alueen saavutettavuudesta eri kulkumuodoilla. Erityisenä tarkastelukohteina olivat joukkoliikenne, liityntäpysäköinti ja pyöräily.

Vuonna 2023 Meilahden sairaala-alueella työskentelee 13 440 huslaista:

- 67 % heistä tekee vuorotyötä.
- 57 % asuu Helsingissä, 16 % Espoossa ja 11 % Vantaalla ja loput lähiseudun kunnissa.
- 73 % asuu HSL:n AB-vyöhykkeellä, 86 % ABC-vyöhykkeellä ja 91 % ABCD-vyöhykkeellä.
- Alle 2 km työmatka on noin 6 %:lla ja alle 7 km työmatka 36 %:lla työntekijöistä.
- Noin 50 %:lla työntekijöistä on suora HSL:n bussi- tai raitiolinjayhteys työpaikalle.

Suuri vuorotyöläisten osuus ja vuoronvaihdoista johtuva hetkittäin kaksinkertainen työntekijämäärä tuo haasteita sairaalan pysäköintialueille. Vuorotyö osittain pakottaa työntekijöitä käyttämään henkilöautoa työmatkoilla kestävä kulkumuodon sijaan. Perusteina ovat muun muassa se, ettei joukkoliikenne liikennöi kaikkina aikoina tai että, työmatka on kävellen tai pyöräillen liian pitkä.

Kestävien kulkumuotojen käyttöön löytyy paljon potentiaalia ja työmatkoja tehdään jo nykyisin paljon joukkoliikenteellä (40–50 % matkoista). Myös pyöräilyn osuus on kasvaa merkittävästi kevään, kesän ja syksyn aikana. Autoilun osuus on vuodenaikasta riippumatta noin 30–35 %. Liityntäpysäköintiä ei juuri käytetä ja sen käyttömahdollisuuksista ei olla kovinkaan tietoisia.

Liikkumistarpeiden ja sairaalan saavutettavuus tarkasteluilla löydettiin kehittämiskohteita, joiden edistämällä voidaan lisätä kestävien kulkumuotojen käyttöä työ- ja työasiamatkoilla. Työssä laadittiin Meilahden sairaala-alueen viisaan liikkumisen edistämisen tavoitteet ja toimenpidekokonaisuus. Tavoitteet ja toimenpiteet ohjaavat HUSia työnantajana kannustamaan työntekijöitä kestävien kulkumuotojen valintaan. Kärkitoimenpiteet ovat:

- HUS vastuullisena ja kestävä liikkumista edistävänä työpaikkana
- Viestintä ja tiedon lisääminen kestävästä työmatkaliikkumisesta
- Kestävän liikkumisen edellytysten parantaminen: investoinnit ja sidosryhmäyhteistyö.

Edistämishjelman toimenpiteet luovat etenemisaskeleet kohti kestävämpää työmatkaliikkumista. Työnantajana HUS sitoutuu edistämään toimenpiteitä edistämishjelman mukaisesti ja toimenpiteille on määritetty vastuutahot, toteutusaikataulu ja seuranta.

5. YHTEENVETO

Merkittävä ratkaisu sairaala-alueen pysäköintihaasteisiin on joukkoliikennematkojen lisääminen työmatkoilla. Tärkeimpänä kannustamisen toimenpiteenä HUS selvittää taloudellisia mahdollisuuksia työntekijöiden työmatkasuhdetuen korotukseen. Lisäksi yhteistyötä HSL:n kanssa jatketaan niin, että joukkoliikennetarjontaa suunnitellaan ja yhteensovitetään työvuorojen alkamis- ja päättymisaikojen kanssa. Suunnittelussa huomioidaan nykyiset joukkoliikenteen katvealueet ja sekä vaihdolliset yhteydet merkittävässä liikenteen solmupisteissä. Painetta lisää myös Töölön sairaalan henkilökunnan siirtyminen Meilahteen vuonna 2023.

Liityntäpysäköintialueet painottuvat metron ja radan varrelle ja vain muutamilta liityntäpysäköintialueilta on suora joukkoliikenneyhteys Meilahteen. Liityntäpysäköinnin hyödyntäminen työmatkoilla ei ole ainakaan vielä kovinkaan houkuttelevaa. Liityntäpysäköinnin yleinen markkinointityö on vielä kesken, sillä eri alueilla on erilaisia pysäköintikäytäntöjä. Pitkällä aikavälillä käytännöt ovat yhtenäistymässä (esim. aikarajoitukset ovat poistumassa ja pysäköintialueelle ajaminen vaatii tunnistautumisen).

Tehokas keino viisaan liikkumisen edistämiseksi ovat pyöräilyn houkuttelevuuden lisääminen mm. uusilla pyöräpaikoilla, huoltopisteillä ja parantamalla sosiaalityökalujen varustelutasoa. Pyöräilyn houkuttelevuuden lisäämisen toimet painottuvat enemmän kesäajalle ja eivät merkittävästi tuo parannusta talviajan haasteisiin. Hankkeen aikana Meilahden sairaala-alueen pyöräpysäköinnin käyttöä seurattiin ja alueelle toteutettiin 192 uutta pyöräpaikkaa. Uusien pyöräpaikkojen suunnittelussa hyödynnettiin työntekijöiltä saatua palautetta. Myös talviajan haasteisiin pyritään löytämään ratkaisuja edistämishjelman avulla.

Suuri näkyvä tulos on HUSin intrasivuille vuoden 2020 alussa julkaistava työmatkaliikkumisen sivusto, joka sisältää mm. kaiken oleellisen tiedon kestävästä työmatkaliikkumisesta. Lisäksi kestävä työmatkaliikkumisen teema tuotiin näkyväksi ja työn aikana julkaistiin noin 10 tiedotetta aiheesta. Lisäksi HUS osallistui useisiin kestävä liikunnan kampanjoihin hankkeen aikana.

Hankkeen aikana HUS on itsenäisesti edistänyt sairaalan pysäköintikäytäntöjen muuttamista. HUS on muuttamassa pysäköinnin hinnoittelun käyttöperusteiseksi, joka kannustaa työntekijöitä saapumaan töihin myös muilla kulkumuodoilla kuin autolla. Aikataulu muutokselle on vielä tässä vaiheessa avoin.

Työpaikan viisaan liikkumisen edistäminen on pitkän aikavälin prosessi ja muutokseen tarvitaan HUSin työntekijöiden panosta. HUSilla työnantajana on merkittävä rooli johtaa muutosta tarjoamalla erilaisia kannustus- ja parantamistoimia. Edistämishjelman tuloksia aktiivisesti seuraamalla saadaan arvokasta tietoa ohjelman toimenpiteiden onnistumisesta ja työkaluja tarvittavien muutosten tekemiseen.